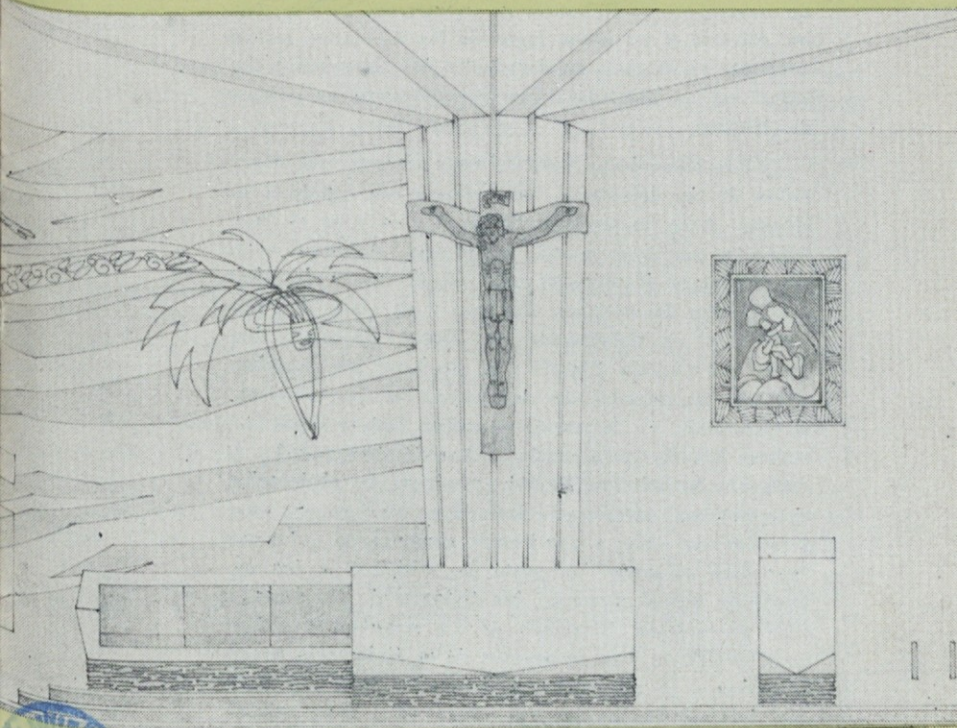

duhovno življenje

*la vida espiritual
september 1974 - 41. letnik*

Eslovenia durante la segunda guerra mundial

Está probado que sobre la suerte de muchos deportados decidían los comunistas —vestidos de soldados italianos— que por supuesto, conocían en gran parte a los presos. Es verdad que enviaban a los campos de concentración también a sus partidarios, con lo cual lograban varias finalidades: que su juego no fuera descubierto; que sus partidarios internados pudieran continuar con la propaganda en los campos y que podían seguir aprovechando sus relaciones con las autoridades de ocupación y aterrorizar a los demás internados. Miles y miles de campesinos, obreros e intelectuales, hombres y mujeres morían de hambre y de enfermedad en los tristemente célebres campos de concentración italianos en Genars, en la isla Rab, en Abruzzi y en otros lugares; los alemanes los internaban en Dachau, en Auschwitz, los obligaban a trabajar en las fábricas o los concentraban en campos de rehenes.

Los comunistas aprovechaban las salvajes represalias de los invasores —que ellos mismos habían incitado— para su propaganda en el país y en el Occidente, y por otra parte, sembraban el terror entre sus enemigos ideológicos. Así, en el centro de Ljubljana, llena de soldados italianos y en pleno día, asesinaron al ex gobernador Dr. Marko Natlačen, dirigente del partido Popular; al profesor Dr. Lambert Ehrlich, organizador de los universitarios católicos; al presidente de la Acción Católica Universitaria Jaroslav Kikelj; al financiero Avgust Praprotnik; al dirigente juvenil Ivo Peršuh, y otros. En el interior, exterminaron familias enteras. Los campesinos, para defender sus vidas y sus bienes, comenzaron a formar “guardias aldeanas” (especie de milicias) y los comunistas inmediatamente los tildaron de traidores y colaboracionistas. Sirviendo de los agentes soviéticos en el Occidente y de la presión de la diplomacia soviética, dan a la situación en Eslovenia cada vez más una imagen inventada por ellos: ellos constituirían la única fuerza libertadora en la lucha contra la ocupación, todos los demás serían fascistas y lacayos de los invasores.

Ob evharističnem kongresu v Salti

Prav tisti dan, ko je duhovni svetnik Alojzij Košmerlj ležal v odprti rakvi pri šolskih bratih v Floridi, me je moj mlajši sobrat peljal k njemu mimo Palerma. Pokazal mi je drevorede in planjave, kjer je bil pred 40. leti 32. mednarodni evharistični kongres. Ta za cerkveno zgodovino zelo važni dogodek je spodbudil argentinske škofe, da so sklicali 7. argentinski narodni evharistični kongres, ki bo v Salti od 6. do 13. oktobra. Tedaj sem se spomnil, da je rajni svetnik imel veliko govorov in v „Duhovnem življenju“ napisal mnogo lepih člankov o sveti Evharistiji. Ganjen sem ga pokropil in se mu z molitvijo za njegovo dušo zahvalil zanje.

V svojem vabilu na narodni evharistični kongres v Salti argentinski škofje omenjajo, da so argentinski verniki po mednarodnem evharističnem kongresu začeli večkrat skupno prejemati Kruh življenja in složno delati za Kristusov mir in za blagor argentinske države.

Geslo 7. argentinskega narodnega evharističnega kongresa je: „Sprava v Kristusu.“ Na tem kongresu se bodo argentinski katoličani javno zahvalili Kristusu za njegovo pričujočnost v svetem Rešnjem Telesu in za vse milosti, katere jim je podelil. Prosili ga bodo za edinost, za bratsko slogo in medsebojno ljubezen, saj je sv. Rešnje Telo zakrament ljubezni in edinosti.

Argentinski škofje upajo, da bodo s pomočjo Svetega Duha in s sodelovanjem vernikov kmalu dosegli, da bodo pravica, svoboda in ljubezen rešile Argentino zlobnih temnih sil in bo Marija, božja Mati in tudi Mati Cerkve, pripeljala argentinsko božje ljudstvo v lepšo dobo.

Slovenci smo. V Argentini živimo. Pridružimo se argentinskim katoličanom! Z njimi molimo, delajmo in se velikodušno žrtvujmo za uspeh 7. argentinskega narodnega evharističnega kongresa v Salti.

Gr. M.

Obraz naše Matere

Binkošti nikoli ne minejo, še trajajo, bodo do konca sveta. Na binkoštni praznik obhajamo rojstni dan Cerkve — naše matere. In dokler Cerkev živi, se vedno znova ponavlja binkoštni čudež: vdihovanje **božjega** Duha v to, kar je v Cerkvi **človeškega**. Zato pravimo, da bodo binkošti do konca sveta. To je zgodovinsko in nadzgodovinsko dejstvo: ker se je zgodilo v določenem trenutku v teku časa in za nas to pomeni v nadnaravnem redu dogodek, s katerim nam je nebeški Oče želel **razodeti** „skrivnost svoje volje... in povzeti vse stvari v Kristusu...“ (Ef 1, 9-10) ter **ustanoviti** Cerkev „na temelju apostolov in prerokov. Vogalni kamen je sam Jezus Kristus, na katerem slo ni vsa stavba...“; sestavni deli te stavbe smo tudi mi, „za bivališče božje v Duhu“ (Ef 2, 20-22).

Zaradi tega skrivnostnega vidika pridevamo Cerkvi razna simbolična imena vzeta iz sv. pisma in jih uporabljamo v cerkvenem govorjenju; mistično telo Kristusovo, božje ljudstvo, Kristusova nevesta, prava vinska trta, čreda evangeljskega Pastirja, sveti-

šče prave vere, skrinja zaveze, Kristusovo kraljestvo, božja družina, itd. (gl. Luč narodov, številka 6). Prevod besede Cerkev pomeni „sklicanje“, zborovanje, shod, skupščina, družba ipd.

Binkošti so velik praznik

Na binkošti je bilo, kakor bi se v apostolih vnel neki oseben notranji ogenj, z na zunaj vidnimi plameni; bil je kot močan piš vetra, kot odmev groma, kot stresanje potresa; kot bi se ogromna množica naenkrat prebudila in vzklopela v bučnem vzklikanju ter veselju, bilo je duhovno vzvalovanje novega, doslej nepoznanega gostobesedičenja, ki se je kmalu izkazalo kot čudežno kajti to govorico so razumeli romarji iz najrazličnejših pokrajin. Vsem je bilo jasno — najbolj apostolom samim —, da je torej ta nova božja govorica namenjena vsem ljudem. V tistem trenutku se je nepričakovano porajala Cerkev, spoznatna po svojih štirih znakih: je sveta, apostolska, edina in svetovna (to pomeni beseda katoliška).

Obraz naše matere-Cerkve je deviško lep

Ne bo odveč, če znova preberemo poročilo tega izrednega dogodka, kakor nam je ohranjen v drugem poglavju prve knjige cerkvene zgodovine, ki jo je na-

pisal sv. Luka in kakor veste nosi naslov „Dejanja apostolov“ ali „Apostolska dela“, katero so izvedenci in svetniki označili kot Evangelij Svetega Duha.

Toda preden se bodo verniki sedanjega rodu poglobili v spoznavanje Cerkve, tega najzanimivejšega poglavja sodobnega bogoslovja (berimo, kaj pravi koncil glede tega!) in preden bi natančneje razlikovali, kaj pomeni to, da je Cerkev ena, sveta, svetovna in apostolska, — pred tem bi srčno želeli, da bi današnji katoličani imeli vedno pred očmi in v srcu kot neki povzetek, tisti prvi neposredni vtis, ki ga vzbudi v nas celoten in duhovni pogled na Cerkev. Po duhovnem opazovanju in premišljevanju namreč odkrijemo, da ima **obraz naše matere-Cerkve izredno deviško lepoto**, takšno, kakršno bi moralo imeti vse človeštvo brez greha, pred prvim padcem.

Da, komur se posreči odkriti bistvene, osnovne poteze na obličju Cerkve, tisti ne more prikriti občudovanja nad njeno lepoto. Kar je božjega v Cerkvi odgovarja najpopolnejšemu načrtu, kakor si ga je zamislil in izvedel Kristus. Sveti Pavel utemeljuje lepoto Cerkve kot posledico Kristusove ljubezni do nje: „Kristus je ljubil Cerkev in sam sebe zanjo dal, da bi jo v vodni kopeli z besedo očistil in jo posvetil, da bi napravil sam sebi slavno Cerkev, ki bi ne imela

madeža ali gube ali kaj podobnega, ampak da bi bila sveta in brezmadežna.“ (Ef 5, 25-27). In ta lepota je končno le medel odsev Kristusove lepote.

Ni sveta — a hoče biti

Ali je vse to, kar je zgoraj povedano, morda pretiravanje, neresnična in namišljena podoba o Cerkvi? Ali je ta „božji ideal“ neprikladna podoba za materialno in časovno obliko Cerkve, kakor jo vsi predobro poznamo?

Ta druga, človeško-zemeljska podoba res prikazuje Cerkev pod nič kaj lepimi in privlačnimi vidiki: Cerkev, sestavljeno iz ljudi, ki še romajo skozi čas; Cerkev, ki ima nemalo žalostnih strani v svoji zgodovini; Cerkev, ki je toliko bolj daleč od ideala popolnosti, ki bi ga morala doseči, kolikor večja je razlika med njeno nadnaravno angelsko podobo in med to drugo vsakdanjo podobo — kot jo poznamo iz lastnih izkušenj in opazovanj.

To razliko med idealom in prakso so nasprotniki včasih tako pretiravali, da so že vnaprej in iz navade omalovaževali Cerkev, jo sovražili, sramotili in blatili z obrekovanjem.

Zakaj je Cerkev lepa?

Nočemo in ne moremo zagovarjati človeških napak in krivd v Cerkvi — na poti skozi čas v

večnost. Poudariti hočemo tukaj predvsem tisto božjo prevleko, s katero je Kristus prekril človeški obraz Cerkve in ji dal novega, prenovljenega po krstu (sv. Ambrož, sv. Avguštin), vlil ji je posvečevalno moč, po Besedi, po Milosti, s stalnim prizadevanjem za posnemanje evangelija, z neprestanim iskanjem popolnosti po ljubezni. In celo v obrazu po izvirnem grehu ranjenega človeka je na novo odkril sledi božjih potez — vrnil mu je omadeževano lepoto in zgubljeno milost.

Cerkev je duhovno lepa in čudovita, kadar deli zakramente. Ko z vidnimi znaki bogoslužnih obredov ponazoruje podeljevanje nevidnih milosti. Cerkev je lepa v svoji umetnosti, bogoslužju, glasbi in simbolih — vse to nas vodi v svet duhovne lepote; Cerkev je lepa predvsem v nedolžnih, čistih oziroma očiščenih dušah, ki jih ona preraja k nadnaravnemu življenju po krstu in v spovedi.

V tem življenju moremo po nekaterih znakih le slutiti pravo lepoto Cerkve, kakor jo bomo spoznali v prihodnjem življenju. A tako, da se naučimo odkrivati in priznavati, kar je v Jezusovi Cerkvi dobrega, idealnega, svetega — tako se učimo ljubiti Cerkev, ki jo Jezusov Duh pripravlja z romanjem skozi čas, da se bo kasneje zasvetila v večni lepoti in slavi.

DR. JANEZ JENKO, škof,
apostolski administrator za Slovensko Primorje

Naš položaj in naše možnosti

1. ZNAČILNOST NAŠE VERE IN NEVERE V SEDANJEM ČASU.

Živimo na zelenem planetu, na evropskem kontinentu, v Sloveniji, ki pripada Socialistični Federativni Republiki Jugoslaviji. Kakšen odnos ima ZKJ do vere in verskih skupnosti, vemo. Skoraj bo preteklo 30 let življenja v novi socialistični stvarnosti, v kateri ima dominantno vlogo marksistična ideologija, ki izpoveduje nazor, da je vse materija, a vera v Boga in posmrtnost je le bolesten odraz nezdravih političnih in gospodarskih razmer, ki jih socializmu v tako kratkem času še ni uspelo premagati. Ker ima ta nova ideologija vso podporo oblasti, se razumljivo krepko širi. Seveda je velik del slovenskega ljudstva ohranil katoliško vero in jo skuša ohraniti tudi svojim potomcem. Med SFRJ in Svetim sedežem je bil sklenjen in podpisan Beograjski protokol. Nekaj let kasneje pa so bili vzpostavljeni med obema oblastema redni diplomatski odnosi.

Sedanji politični in ekonomski razvoj prinaša s seboj propadanje kmetijstva, zlasti zasebnega, ter

razvoj industrije. Posledica tega je upadanje prebivalstva na podeželju, rast mest in industrijskih središč. Delavna moč se seli, išče dela in kruha tudi v inozemstvu. Vse to vpliva na svoj način na vernost našega ljudstva.

Velik dogodek v življenju vesoljne katoliške Cerkve je bil zadnji vesoljni zbor, 21. po vrsti, ali drugi vatikanski. Zasedal je v presledkih od 1962 do 1965. Posvečal se je skoraj izključno dušnopastirskim vprašanjem in sprožil velike spremembe Najbolj so vidne na liturgičnem področju. Vse bogoslužje naj bi se vršilo v narodnem jeziku. Vsi obredi naj bodo posodobljeni. Pripravlja se obsežna reforma cerkvenega zakonika. Nekateri predpisi so bili že spremenjeni, druge spremembe se pripravljajo. Koncil je poživil idejo kolegialnosti, sodelovanja škofov s papežem v vrhovni cerkveni upravi. Slednja se trenutno najbolj kaže v škofovski sinodi, ki se bo odslej sestajala vsaka tri leta. Močnejše je naglašena ideja ekumenizma, dialoga z vsemi predstavniki verskih skupnosti in celo z ateisti. Temu cilju služijo

tri tajništva. Cerkev se tako odpira vsem ljudem dobre volje, z vsemi ljudmi in skupinami se je pripravljena razgovarjati in razpravljati o stvareh, ki so v korist človeštva in mirnega sožitja med narodi in državami.

V katoliški Cerkvi je bilo že takoj po drugi svetovni vojni precej živo, le da pri nas, ker smo bili politično zelo izolirani od zunanjega sveta in nismo na splošno imeli ne moči ne časa za kulturne stike s tujino, za te stvari nismo vedeli. Po koncilu pa se je razpravljanje o teoloških vprašanih še bolj razmahnilo. V tem širnem katoliškem kulturnem življenju so vidne na eni strani konservativni, na drugi moderni tokovi. Oni se zavzemajo za ohranitev starih idej, institucij, oblik, in čutijo strah pred vsako spremembo. Nasprotni se navdušujejo za vsako novost. Novo jim pomeni dobro in pravo, staro pa preživeto in slabo. Seveda je vmes veliko različic, ki skušajo bolj ali manj posrečeno kritično združevati v Cerkvi staro in novo, tradicijo in razvoj. Vsi vemo, da se v zadnjem desetletju duhovi tudi pri nas krešejo in hočemo zamujeno nadoknaditi. Radi pozabljamo na specifične razmere, v katerih mi živimo, da ne moremo posnemati ali celo presajati tujih vzorcev.

V takem svetu živi naš človek. Na splošno smemo reči, da je odrasli podeželski človek bolj nagnjen k tradiciji in se težko ogre-

je za novo. Mladina v mestnem in industrijskem okolju pa se hitreje navduši za novo, posebno še to velja za učečo se mladino in izobražence. Odrasli ljudje, ki hodijo v tovarne in urade, izgubljajo polagoma zvezo z župnijo, opuščajo nedeljsko mašo in versko hiražo. Ločitev duhov se je pri nas izvršila že v prejšnjem stoletju v Mahničevem času; po drugi svetovni vojni se je poglobila. Že poprej smo imeli po deželi nekaj nevernih, sedaj je njihovo število naraslo. Večinoma ni to posledica notranjega prepričanja, ampak je do tega prišlo zaradi politične konjunkturo, želje, da jim bo bolj prijetno in lažje v sedanjem življenju. Po mestih in industrijskih središčih je praktično nevernih ljudi še več. Ljudje, ki so zapustili domačo hišo na deželi, navadno zapuste tudi podeželske običaje in tudi versko prakso.

Kaj moremo pričakovati v bližnji prihodnosti, če se bo sedanje stanje nadaljevalo? Še nadaljnje ugašanje vere. Močen faktor v tem je naša sedanja osnovna šola. Država ima monopol nad šolo in vzgojo, saj so v cerkvenih rokah samo šole za vzgojo in izobrazbo duhovnikov. V cerkvene srednje šole se sprejemajo dečki, ki imajo za seboj že obvezno državno osemletko. Te šole naj bi po izrecni želji in hotenju prosvetnih oblasti vzgajale marksiste. mladino, ki za vero ne bo imela nobenega posluha. Po katoliškem nau-

ku imajo starši prvo odločilno besedo pri vzgoji svojih otrok. Katoliški starši imajo kot državljani pravico, kot verniki pa dolžnost svoje otroke v svoji veri vzgajati. Če že morajo pošiljati svoje otroke v skupne državne šole, za katere nosijo enaka bremena kakor neverni državljani, imajo pravico zahtevati, da v šoli ateizem nima nobene prednosti pred katoliško vero. To je smisel ustavnih določil o svobodi vere in vesti, o enakopravnosti vseh državljanov.

2. KAKŠNA SREDSTVA NAJ SLUŽIJO VERSKI PRENOVI?

Slovenski katoličani smo po eni strani udje skrivnostnega telesa Kristusovega, člani katoliške Cerkve, po drugi strani pa smo svobodni državljani suverene republike Slovenije in Jugoslavije, katero ljubimo, jo gradimo in se

zanjo žrtvujemo. Državna oblast, naj bo v krajevni skupnosti ali občini ali republiki in raznih uradih in ustanovah, mora enako ravnati z vernimi in nevernimi, za vse mora enako skrbeti, enako jih obravnavati. To je gotovo težko, če pomislimo, da so na oblasti pripadniki njihove stranke, njihove ideologije. Vendar pravičnost, zakon izrecno nalaga tudi njim dolžnost, da z vsemi enako ravnajo. Katoličani imamo seveda dolžnost, da smo budni na svoje pravice ter da opozarjamo na krivice, ki se nam tudi nehote godijo zaradi človeške slabosti. S takim postopkom samo koristimo oblasti in državi, ker pravičnost je temelj vsake države.

Po drugi strani živimo slovenski katoličani v svoji katoliški Cerkvi, v Kristusu in v vsem bogastvu, ki ga je Kristus prinesel na svet. To je neizmerno bogastvo

Stolna cerkev v Kopru

evangelija, sredstev milosti in skrbnega materinskega varstva in vodstva, ki smo ga v Cerkvi deležni.

Prva naloga duhovnikov in vernikov v krilu Cerkve je poglobljati se v Kristusovo razodetje in ga z vsemi razpoložljivimi sredstvi oznanjati še drugim. Razodetje samo je dovršeno in nespremenljivo, pač pa ga je treba vsakemu rodu približati in oznanjati v njemu razumljivi govorici. To se dogaja s katehezo, pridigo, pisano besedo, tečaji, duhovnimi vajami, razgovori, debatami itd. Ne smem reči, da naši duhovniki zanemarjajo to svojo službo. Nikakor pa ne moremo biti zadovoljni z današnjim stanjem na polju evangelizacije, zlasti je daleč premajhen delež laikov na tem področju.

Velika težava je, če katehistinja nima pravice biti zavarovana.

Kako pa uporabljamo sredstva milosti? Bila bi nevarna zmota pelagijanizma, če bi mislili, da nas je Kristus odrešil samo z evangelijem. Več kot z oznanjevanjem je Kristus storil za nas, da je za nas umrl na križu in od mrtvih vstal. Po svetem krstu se vsak kristjan vrača v Kristusovo smrt in vstajenje, tako postaja nova stvar, sprejme nadnaravno življenje božjega posinovljenca. Brez tega življenja, po katerem Bog Oče postane naš oče, Jezus Kristus naš resnični brat. Sveti Duh pa duša našega življe-

nja in stalni spremljevalec, nihče ne more po smrti priti v nebesa. Podeljevanju in razvijanju tega življenja služi duhovnikova posvečevalna oblast.

Liturgična obnova, ki se izvaja v Cerkvi, teži za tem, da bi verniki bolj umevali vse, kar se pri maši dogaja in kar se v zakramentih in drugih svetih obredih deli, da bi bolj dejavno pri vsem tem sodelovali in se bogateje iz teh nadnaravnih virov hranili. Na tem področju so še ogromne razvojne možnosti.

Liturgija odlično pospešuje rast občestvenega ali skupnostnega duha med našimi verniki. Opravlja se v imenu Cerkve, celotnega božjega ljudstva, katerega člani smo. Kot kristjani smo drug drugemu udje. Že to, da smo tukaj in se vidimo, skupaj molimo, pojeemo, poslušamo, krepi v nas občestvenega duha

Sveto leto nas vabi k verski poglobitvi, k spravi in pomiritvi z Bogom in z ljudmi. Nismo ustvarjeni za ta svet, romamo proti večnosti. Ob duhovnih obnavah, tridnevnica, duhovnih vajah, daljših in krajših romanjih naj bi si prisvojili misli koncila Milostnega klica svetega leta ne smemo preslišati.

3. V ČEM JE NAŠA MORALNA PRENOVA NAJPOTREBNEJŠA?

V tej točki se namenoma želim omejiti na stvari, ki najbolj bode-

jo v oči. Ob boljših življenjskih pogojih pozabljamo na Boga, dušo in večnost. V vsakvrstnih telesnih užitkih vse več ljudi vidi edini cilj svojega življenja. Ob skrbi za boljši kos kruha, lepše stanovanje, večji zaslužek se skruni Gospodov dan, se opušča nedeljska maša, pozablja na molitev. Alkoholizem narašča, uničuje mlade delavne moči, razbija družine. Istočasno se širi kajenje. Že osnovnošolci se ponašajo s cigareto v ustih, ne meneč se za svarjenje starejših. Kajenju se udajajo mlada dekleta in noseče ter doječe matere, čeprav bodo njihovi otroci vse življenje nosili

posledice materine lahkomiselnosti. Alkohol in nikotin se danes pridružuje še uživanje mamil, katerih pogubnost je za zdravje še hujša. Naravni spremljevalec vseh teh naslad je pa splošna razbrzdanost. Pod vplivom zahoda, pornografske literature, filma in televizije se mlajši svet predaja spolnemu izživiljanju kot najzvišenejšemu cilju človeškega življenja. Javnost se v veliki meri norčuje iz nosečnic, nagovarja jih na splav. Na družine s tremi in več otroki kažejo s prstom kot na nazadnjake, ki so skregani z moderno miselnostjo. Katoliško Cerkev slikajo kot tirana, ki s

Msgr. A. Orehar blagoslavlja mozaik sv. Cirila in Metoda v veži Slovenske hiše (foto Martin Dobovšek)

svojimi moralnimi zakoni zaslužuje samo še naivne ljudi, ki še niso spregledali.

Svetovna zdravstvena organizacija svari ljudi, zlasti turiste na letnem odmoru naj bodo previdni in pametni, kajti število spolnih bolezni je od leta 1957 do danes poraslo na 400 do 500 odstotno.

Kam vodi ta potrošniška miselnost, je jasno. V samomor naroda. V preteklosti so mnogi narodi izginili zaradi razuzdanosti s površja zemlje. Za mali slovenski narod je tak duh še nevarnejši.

Naj bo ljudem všeč ali ne, duhovnik je dolžan govoriti o odpovedi, premagovanju, žrtvah. Po izvirnem grehu je človek nagnjen k slabemu, po molitvi in z milostjo božjo se mora premagovati, zatirati grešne strasti, da more spolnjevati božje zapovedi in priti v nebesa. Druge poti ni: „Če kdo hoče priti za menoj, raj se odpove sam sebi in vzame svoj križ ter hodi za menoj“ (Mt 16, 24).

Mladostni kriminal je v porastu in postaja večji problem za našo domovino. Tega vprašanja ne bomo rešili z novimi vzgojevališči, ampak tako, da se mati vrne s tovarne k otrokom. V zadnjih letih ugotavljamo po mnogih naših župnijah, da je več mrličev kot rojstev, a stari ljudje so vedno bolj zapuščeni.

Zanimivo je, da je med manj razvitimi narodi na Madagaskar-

ju in na Kitajskem moralno življenje višje kot pri nas. Žalostno je, da je nas kristjane potrošniška miselnost bolj okužila kot preproste pogane.

4. KATERA PODROČJA APOSTOLATA SO PRI NAS NAJBOLJ ZANEMARJENA?

Kdor je prebral koncilske odloke, bo lahko ugotovil, da so pri nas nekatera področja katoličanom zaprta. Koncil govori, kako naj bi se katoliški laiki posvečali politiki, javni upravi, vodstvu in na takih mestih skrbeli za posvetitev sveta (consecratio mundi). „Razen tega naj laiki, tudi z združenimi močmi ureditve in razmere sveta, če so kje take, da zavajajo v greh, tako ozdravljajo, da bo vse postalo skladno z normami pravičnosti in da bo bolj pospeševalo krepostno življenje, kakor pa mu škodovalo“ (C 36, 3). Za katoliške izobražence je pri nas življenje izredno težko. Če hoče ostati veren in tudi na zunanji udeležbo pri nedeljski službi božji pokazati svojo vernost, bo težko kajti tudi ob samo približno enaki kvalifikaciji bo dobil mesto tisti, ki je po verskem prepričanju na drugi strani.

Tudi nam duhovnikom je vstop v mnoge državne družbene zavode in ustanove zaprt, zlasti kjer se zahtevajo pismeno, naj otroke iz civilnih zavodov pustijo k verouku, se jim to zaradi dnevnega reda

ne dovoljuje. Edino v bolnišnice in domove za onemogle more priti duhovnik.

Zaradi spremenjene ekonomske strukture našega ljudstva trpi pastirsko delo. V podeželskih župnijah je ljudi vedno manj, a še ti so v precejšnji meri zaposleni zunaj župnije po tovarnah in uradih. Tam se navzamejo tujega duha in otopijo za duhovne vrednote. Ob robu mest rastejo bloki in privatne hiše. Tam pa redno primanjkuje primernih cerkva in potrebnih duhovnikov. Tako se trgajo stiki naših ljudi s Cerkvijo. Boleča so ta vprašanja in rešitve jim ni videti.

5. KAKŠNA NAJ BO PRENOVA NASEGA OZNANJEVANJA?

Na prihodnji sinodi v Rimu bodo obravnavali prav to vprašanje. Bivanjska stiska sodobnega človeka, zavest človeške skupnosti, osebne odgovornosti morejo koristiti evangelizaciji. Duh potrošniške družbe sam po sebi pa predstavlja resno oviro. Precejšnja idejna zmedenost, ki daje v dogmatiki, svetem pismu, moralki videz, da ni ničesar več trdnega, jasnega, stalnega, je kriva, da odpadajo ne samo Bogu posvečene osebe, ampak tudi laiki. Posledica tega je tudi popoln osip spreobrnjenj, ki jih je poprej bilo

„Slovenske mladenke“ z dirigentko go. Anko Savelli Gaserjevo na pevskem koncertu v Slovenski hiši 6. julija (foto Jože Tomažević)

zlasti v anglosaksonskem svetu zelo veliko. Za uspešno oznanjevanje je potrebna jasnost v glavah oznanjevalcev. Vernemu ljudstvu je treba oznanjati stalen trdni nauk božje besede, ne pa človeške hipoteze in lastno filozofiranje. Oznanjevalec se mora zavedati, da ni gospodar božje besede, ampak njen ponižni in nevredni služabnik. Kar sam najprej veruje, to naj s preprostimi besedami razlaga, da ne bi „moja pridiga bila v prepričevalnih besedah modrosti, ampak v skazovanju Duha in moči, da bi vaša vera ne slonela na človeški modrosti, ampak na božji moči“ (1 Kor 2, 4. 5).

Upajmo, da bo sinoda pomagala k razjasnitvi in pomirjenju med teologi, kar bo dalo evangelizaciji večjo prodorno moč. Zelo se je treba varovati enostranosti, tiste ozkosti, ki v komplementarnih resnicah vidi kontradiktorne teze in jih kot zmote odklanja. V visoki časti je treba imeti vrhovno cerkveno učiteljstvo, ki je po božji volji vrhovna učiteljska instanca.

6. KOLIKO URESNIČUJEMO KONCILSKE SMERNICE?

Dokler smo na potu in še rotamo proti večnosti, ne smemo biti zadovoljni z doseženimi rezultati. Vedno je treba naprej vedno moramo biti boljši. Če se pred Bogom in svojo vestjo vprašamo, koliko prebiramo koncilске dokumente, koliko se skušamo sa-

mi živeti v duha, ki nam ga ti dokumenti prinašajo, se bomo morali trkati na prsa in ponižno prositi: „Bog, bodi milostljiv meni ubogemu grešniku“.

Seveda ni vse samo črno. Koliko dela se je v teh letih opravilo po naših škofijah in medškofijskih svetih! Tečaji, razna srečanja, mesečni sestanki po dekanijah in področjih, dekanijske konference, vse to dokazuje, da se je delalo.

Ko so leta 1966 prihajala romanja iz dekanij in župnij v našo stolnico, so se mnogi možje zahvaljevali za čast in položaj, ki ga je koncil priznal laikom. Če se po šestih letih vprašamo, koliko se je po naših župnijah razvilo sodelovanje laikov v dušnem pastirstvu, v verskem življenju župnije, bomo morali priznati, da so rezultati bolj pičli.

Še med nami duhovniki se zavest skupnosti, enotnosti in ljubezni s težavo prebija. Vsi še precej globoko tičimo v okovih individualizma, liberalizma in egoizma. Koliko več bi naredili po župnijah in dekanijah, če bi bilo steklo skupno ali ekipno delo.

7. KAKO GLEDATE NA VLOGO ŠKOFOV V POKONCILSKI PRENOVI?

Če se držimo koncilskih dokumentov, pa tudi kasnejših navodil z najvišjega mesta, je treba škofom priznati vodstveno vlogo

v škofiji. Rim sam nas priganja, naj pridno sodelujemo z duhovniškimi, pastoralnimi in drugimi sveti, ki naj škofom pomagajo pri upravi in pastirskem delu v škofiji. Vendar se vedno govori samo o svetih, nasvetih, priporočilih, ne pa o neki nadoblasti. Narodni holandski koncil in nekatere sinode so hotele biti nekaj več, izvajati hud moralni pritisk na domače škofo in zahtevale od njih, naj zahtevajo od papeža privilegije ali pa ga postavijo pred izvršena dejstva. Take stvari so gotovo v nasprotju z ustavo Cerkve, druge pa v nasprotju s stalnim cerkvenim naukom, naj bo v dogmatiki ali moraliki. Po nekaterih cerkvenih po-

krajinah se je poskušalo z manipuliranjem in demagogijo. Manjše sposobnejše skupine so se polastile družbenih občil v Cerkvi in hotele obvladovati javno mnenje v Cerkvi. Take metode je treba povsod odklanjati, kaj šele v Cerkvi. Odnosi v Cerkvi med škofi in duhovniki, duhovniki in verniki se najlažje primerjajo odnosom v dobrih družinah, med starši in otroki. Pri nas udih skrivnostnega telesa Kristusovega, mora vse izhajati iz ponižne vere, vse mora biti prežeto z ljubeznijo do Boga in bližnjega. Naše najmočnejše sredstvo je molitev in pokora.

(Cerkev v sedanjem svetu, Leto 7, št. 9-10)

Škof Slomšek uči:

Kjer nobene postave ni, tam veljajo samo pesti.

Dober sosed je velik zaklad, ki se za gotove denarje ne kupi.

Prečudne in skrivne so božje reči,
človeku presoditi možno jih ni.

Prebrisana glava in pridne roke boljše blago so ko zlate gore.

Kdor sam sebe ponižuje, prazno glavo oznanjuje.

Mladini najlepša lepota je ta:
nedolžnost, ponižnost in žlahtnost srca.

Kdor s svojimi starši lepo ravna, časno in večno srečo ima.

Lastna škoda izuči, komur povedati ni.

Pismo "Duhovnemu Livljenju"

Imam že nekaj čez dvajset let. Ko so se prijateljice mojih let poročale, nisem čutila posebnega nagnjenja, da bi se navezala na kakšnega fanta. Pa tudi študirala sem in to mi je tedaj polnilo čas in srce. Sedaj sem se pa spoznala s fantom, ki ga imam rada in tudi on me ima rad, vsaj tako se mi zdi. Je pa zelo ognjevit. Že nekajkrat mi je namignil, naj bi se mu popolnoma vdala. Ker hočem biti krščansko dekle, sem ga odločno zavrnila. A slutim, da se bodo napadi ponovili, posebno še, ker je versko precej mlačen. Trpim. Rada sem ob njem, a se kar bojim trenutka, ko me bo spet silil v greh. Da bi se že zdaj poročila, se mi zdi prekmalu, ker se še premalo pozna. In če me bo kdaj postavil pred izbiro: „Ali se mi vdaš ali pa se razideva...?“ Ali bom tedaj zadosti močna? In če ga res zgubim?

Dekle v stiski!

Spoštovana!

Najprej si ne jemlji k srcu dejstva, da si že prekoračila dvajset let. V nekem smislu bodi celo vesela, da še uživaš svojo mladostno svobodo, ki Ti jo verjetno marsikatera Tvojih prijateljic na tihem zavida, ker sedaj vidijo, da so se zgodaj, morda celo prezgodaj, poročile. Vidijo, da bi jim še nekaj let bolj ali manj brezskrbne mladosti, posebej pa še boljše priprave na zakon, ne škodovalo. Ti si se medtem dobro izobrazila in boš zato zrelejša stopila v zakonski stan. Nekateri psihologi in zdravniki trdijo, da je nekako idealna doba za zakon, če ima ona 20, on pa 24 let. Seveda tudi na to mnenje ne moremo enostavno prisegati.

Toda to ni Tvoj problem. Ti imaš fanta, ki te ima rad in ga imaš Ti rada. Bojiš se pa, da Te bo lepega dne zapustil, če mu ne boš ustregla s tem, do česar imata pravico šele potem, ko si bosta

pred oltarjem prisegla večno ljubezen in zvestobo in vzela nase vso odgovornost, ki je v zvezi z zakonskim in družinskim življenjem.

Vedi najprej, da Ti nisi edino dekle, ki ima te vrste težave s svojim fantom. Kaj storiti, če Ti res nekega dne reče, da Te bo pustil, če mu ne ustrežeš? Tukaj moraš biti popolnoma na jasnem: moraš mu absolutno odreči! Najprej fantu poskušaj z razumskimi in verskimi razlogi dopovedati, da nimata nobene pravice do tega. A verjetno je, da ga ti razlogi ne bodo ganili. Kadar govori strast, tedaj pamet molči! Potem Ti pač ne preostane drugega, kot da mu vsako namigavanje in odkrito prošnjo odločno zavrneš, tudi če Ti zagrozi, da Te bo pustil. Če kdaj, potem v takem primeru velja, da je treba Boga bolj poslušati kot ljudi, in da nikdar ni dovoljeno storiti kaj proti božjim zakonom, da se zadosti človeški želji. To je boj med dvema ljubeznima: med človeško in božjo ljubeznijo. In za vsako plemenito, še bolj pa krščansko dekle izbira ne sme biti težka. 'Kdor ljubi svojo mater, svojega očeta... svojega fanta bolj kot Boga, Boga ni vreden'. Vem, da boš dejala: Torej naj tvegam, da ga izgubim in ostanem vse življenje sama?! Ne morem misliti, da bi takšno pošteno dekle ostalo samo zaradi svoje zvestobe Bogu. A če bi Bog

Po mladinski maši na dvorišču Slovenske hiše na prvo nedeljo v juliju
(foto Martin Dobovšek)

v svoji Previdnosti tudi to dopustil? Potem je Bog hotel, da si mučenica za zvestobo Njemu.

Pa recimo, da Te je res zapustil. Potem vedi, da ni ljubil Tebe, ampak samo Tvoje telo. Hotel je samo uživati ob Tebi. Bil je sebičnež. Potem je bolje, da se ni vrnil, kajti žalostno je poročiti se in deliti vse življenje s sebičnim človekom.

Toda zelo verjetno se bo vrnil. In vrnil se bo poln spoštovanja in občudovanja do Tebe, ki mu nisi popustila. Mislil si bo: Če ni popustila meni, ki me ima rada, bo še manj popustila drugim. Tako sem lahko za bodočnost popolnoma gotov, da mi bo zvesta. S tem, da si bila zvesta Bogu, si dosegla tudi, da Te bo tvoj fant veliko bolj cenil in ljubil ter Te tudi raje hotel imeti za svojo bodočo ženo.

Kaj pa če bi mu popustila? Človeka si imela bolj rada kot Boga, Boga si zgubila, da si ugodila človeku. Pa tudi čisto naravno gledano se Tudi Tebi lahko zgodi v smislu španskega pregovora: ‚Pájaro que comió, pájaro que voló‘. Tvoj fant Te je užival, potem Te je pa pustil; si bo raje poiskal lažje zavzeto dekle. Tebe bo pa kmalu pozabil!

Se eno besedo k dejstvu, ki bi Te moralo na Tvojem fantu resno skrbeti, ki si ga pa Ti omenila le mimogrede, namreč da je versko precej mlačen. Ni brez nevarnosti poročiti se s takšnim fantom. Če si zakonca v najglobljih in odločilnih vprašanih življenja nista edina ali pa vsaj eden od njiju tem vprašanjem ne daje tiste pomembnosti, ki jo zaslužijo, potem bo to vplivalo na vajino celotno zakonsko življenje. Boš mar mogla biti popolnoma gotova njegove zakonske zvestobe, če pa veš, da mu Bog in njegovi zakoni ne pomenijo veliko? Kakšna bo vzgoja vajinih otrok, če oče ne bo s srcem sodeloval pri verski vzgoji, ki je vendar srčika vse vzgoje? Posebej še ne bo dajal dobrega zgleda, ki je najmogočnejši vzgojni činitelj. Pogosto boš prišla verjetno tudi v težke stiske vesti, ker bo mož v intimnem zakonskem življenju od Tebe zahteval, kar mu Ti po svoji vesti ne boš mogla in smela dovoliti.

Premisli resno, moli in posvetuj se, predno boš stopila pred oltar s takšnim fantom! In ne upaj dosti, da ga boš pozneje v zakonu spreobrnila k globljemu verskemu življenju. Če se sedaj ne trudi za to, ko je njegova ljubezen do Tebe res velika, ni veliko upanja, da boš to dosegla pozneje, ko bo vajino skupno življenje postalo nekaj vsakdanjega. Bojim se, da ne bo on potegnil Tebe za seboj na svojo stran, v versko mlačnost, kot toliko žalostnih izkušenj to kaže.

Al. Kukovica

v STEFAN TROCHTA - umrl

Na Češkoslovaškem je 6. aprila letošnjega leta nepričakovano umrl zaradi krvavitve v možganih kardinal Štefan Trochta, škof v Litomericah. Že več časa je trpel motnje v krvnem obtoku. Zato se je moral podvreči zdravniški preiskavi, ki je bila uspešna, vendar mu zdravja ni mogla več vrniti. Rajni kardinal Trochta je bil odličen duhovnik in ugleden član kardinalskega zbora. V svojem trpljenju, ki ga je junaško prenašal, je bil zvest pričevavec Kristusa in njegove preganjane Cerkve.

Kardinal Štefan Trochta se je rodil 26. marca 1905 v kraju Frankova Lhota, v nadškofiji Olomuc na Moravskem v skromni kmečki družini. Oče mu je kmalu umrl. Štefan je postal sirota. Zato so ga poslali v malo semenišče v Kromerice (Olomuc). Mati je imela preveč skrbi in dela. Zato je zbolela. Štefan, ki je bil najstarejši med tremi brati, je moral prekiniti učenje. Dve leti je podpiral mater. Ko pa se je materi zdravje izboljšalo, se je vrnil. Njegova mati sama ga je spodbujala, naj nadaljuje šolo, ki jo je začel.

Duh Don Bosca je Štefana vedno bolj osvajal. Da bi dosegel

velike vzore, ki jih je nosil v svojem mladem srcu, je leta 1923 šel v Turin. Na poti tja je imel nesrečo. Ukradli so mu ves denar, ki ga je imel. Ko je prišel na postajo Mestre pri Benetkah, je bil v veliki zadregi. Domov se ni hotel vrniti, poti proti Turinu pa tudi ni mogel nadaljevati, ker ni imel denarja. Iz zadrege ga je rešil italijanski oficir, ki je razumel njegov jezik, ker je bil med prvo svetovno vojsko na Moravskem v ujetništvu. Povabil ga je na kosilo in mu kupil vozno karto za vlak v Turin. V Modroslovnem inštitutu in v Salezijanskem Atenejju je v tem mestu končal bogoslovni študij in bil 29. junija 1932 posvečen v duhovnika in postal tudi doktor bogoslovja.

Takoj po posvečenju v duhovnika se je z velikim navdušenjem in temeljitim bogoslovnim znanjem vrnil v svojo domovino, kjer je razvil takoj zelo uspešno delovanje. Odločilno je sodeloval pri rojstvu in utrditvi Salezijanske družbe na Češkoslovaškem. V Pragi in v Ostravi, dveh rudarskih mestih s plavži, je ustanovil dva velika salezijanska zavoda.

Leta 1942 so na Češkoslovaško vdrli nacisti. Tedaj so tudi duhovnika Štefana Trochta postavili na

listo sto najuglednejših oseb v Pragi, ki morajo izginiti iz nje. Hoteli so se s tem izogniti vsakemu notranjemu odporu češko-slovaškega prebivalstva. Tako je moral duhovnik Štefan Trochta prestati strašne preizkušnje kar treh koncentracijskih taborišč: Panktac, Mauthausen in Dachau.

Četudi je bil močnega in trdnega telesnega ustroja, mu je trpljenje v koncentracijskih taboriščih zelo zrahljalo zdravje. Sam pripoveduje, da je bil v Dachau nekega dne že na robu smrti. Bilo je zdesetkanje jetnikov. Njemu so določili nalogo, da je nalagal na voz trupla, ki jih je bilo treba zvoziti k pečem za sežiganje. Eden izmed krvnikov ga je videl, kako je od slabosti omedlel in padel. Vzel je pištolo in jo sprožil. Zadel ga je v nogo. Tedaj je izgubil zavest. Naložili so ga na voz med trupla. Med vožnjo k pečem za sežiganje je spet prišel k zavesti in se delal mrtvega. Ob ugodni priložnosti je zlezal z voza na rob velike ceste. Tam ga je našel jugoslovanski zdravnik, ki je vedel, da je duhovnik, in ga ozdravil. Tako si je rešil življenje.

V taborišču Dachau ga je nekega dne neki jetnik prosil, naj mu pomaga prevažati trupla. Stopila sta k vozu in se spoznala. Tisti, ki ga je prosil pomoči pri prevažanju, je bil Jožef Beran, poznejši nadškof v Pragi.

Veliko trpljenje je utrdilo in pripravilo duhovnika Štefana

Trochta, da je bil 27. septembra 1947, še mlad, imenovan za škofa v Litomericah. Delo v tej škofiji ni bilo lahko, ker je prav tedaj zelo manjkalo duhovnikov.

Leta 1949 je škofa Štefana Trochta zadela huda nesreča. Izgubil je osebno svobodo. Nič več ni mogel izvrševati svojih pastirskih dolžnosti. Komunisti so ga zaprli v njegovo stanovanje. Leta 1953 so ga odpeljali v ječo, naslednje leto pa postavili pred sodbo, pri kateri so ga obsodili na 25 let ječe. Več let mu tudi niso dovolili opravljati svete maše. Leta 1960 so ga pomilostili pod pogojem, da se pridruži „proizvajalnemu procesu dežele.“ Tedaj je postal delavec. Opravljal je najrazličnejša dela: od zidarja do cestnega pomočnika.

Znane politične spremembe leta 1968 so prinesle tudi razveljavljenje njegove obsodbe. Dne 1. septembra v tem letu je spet prevzel vodstvo svoje škofije. Kljub temu, da ni imel več trdnega zdravja je začel spet navdušeno in požrtvovalno apostolsko delati med svojimi verniki.

Bil je mož molitve in globokega združenja z Bogom. Njegovo delo so spremljale njegove velike bogate preizkušnje, ki jih je prenašal z veliko srčnostjo in osvajajočo dobroto. Vse težave življenja je spremljal in nosil s krščansko ljubeznijo.

V zadnjih letih svojega življenja je doživel škof Štefan Trochta

lepšo dobo cerkvenega življenja na češkoslovaškem. Dolga prizadevanja, da bi se odnosi med Cerkvijo in češkoslovaško republiko uredili, so leta 1973 dosegla uspeh. Imenovani so bili štirje škofje. Nekaj dni potem je tudi papež Pavel VI. objavil njegovo imenovanje za kardinala. Za kardinala je imenoval škofa Štefana Trochta že 28. aprila 1969. Iz posebnih razlogov pa je ohranil

to imenovanje tajno do konsistorija, ki je bil v marcu 1973.

Udeležil se je zadnjih škofovskih sinod. S svojo pastirsko modrostjo je tudi uspešno sodeloval pri Svetem sedežu v Rimu kot svetovalec papeškega odbora za pregled in ureditev cerkvenega prava in kot član Tajništva za nevernike.

Gregor Mali

Molitev človeka s premajhno plačo

Gospod, ravnokar sem naredil svoj račun. Zato moram ob Tebi dobiti nazaj nekoliko miru. Pa tudi nekoliko dostojanstva.

Tistega dostojanstva, ki ga zgubim vsak trenutek iz strahu, da ne bomo „zvozili“ do konca meseca.

Tisti mir, ki ga tako težko ohranim, ko takojmenovana minimalna plača skoro ne zadošča za kritje minimalnih potreb.

Gospod, česar se bojim, je, da ne bom začel omahovati.

Gospod, česar se bojim, ni revščina. Koncem koncev človek se že nekako preživi.

Česar se bojim, je, da ne bom začel omahovati.

Bojim se, da ne bom začel misliti samo na denar prav zato, ker mi ga manjka, kot drugi samo nanj mislijo, ker ga imajo preveč.

Bojim se, da ne bom začel delati lahkih primerjav z drugimi, ki zaslužijo več. Ta strah se me loti tisočkrat na dan pred izložbami, pred bogatimi trgovinami.

Gospod, bojim se nevoščljivosti. In da bi govoril, kot jih govori toliko drugih, z jedkim nasmehom na ustnicah: „Ti imajo pa srečo...“

Bojim se tudi sovraštva.

In poleg vsega tega, Gospod, sem odkril, da postajam stiskač. Trdo je to odkritje, ki sem ga naredil prav danes zjutraj. Ne morem ga pozabiti.

Zato Ti govorim, Gospod, o vsem tem. Da Te prosim milosti, da bi ohranil pravo dostojanstvo.

Človeški problemi tehničnega napredka

Sodobna družba je značilna po tehnološkem napredku. Tehnika in znanost sta v ospredju človekovega življenja in delovanja. Človeka nekako silita, da išče nova pota življenja, da odkrije umetnost življenja v novih okoliščinah.

Tehnika in znanost bi naj prinesli zmago človeka nad naravnimi silami. Izredno sta pospešili razvoj proizvodnih sil in tehnologije, a zamajali tudi temelje dosedanjih ali obstoječih življenjskih nazorov in vrednot. Še posebej tehnika, ki je sicer rezultat človekovega uma in dela, izziva človeka, da se mora prilagajati in spreminjati, če hoče korakati vzporedno s časom in novimi zahtevami življenja. Izgleda že, da se mamejo tudi temelji, na katerih so dosedaj sloneli odnosi med ljudmi ter ljudmi in Bogom Stvarnikom. Zanika se božja pot, nakazana za življenje po naravnem zakonu, in se išče človeško pot neodvisno od vsega, kar ni rezultat človekovega razuma in dela. Človek hoče prikrojiti svet in vesolje po lastni meri.

PRIDOBITVE TEHNIKE IN ZNANOSTI

Veliko se je že doseglo in naredilo. Kar so bile včasih sanje, je dandanes realnost. Tehnika omogoča možnost proizvodnje obilice tvarnih dobrin, mehanizira človekovo delo in ga olajša, omogoča krajšanje delovnega časa,boljšuje na splošno življenjske pogoje, skrajšuje razdalje in zbližuje ljudi, omogoča človeku vstop v vsemirje.

Tehnični napredek je olajšal težka dela, v civiliziranih družbah odpravil delo otrok in mladoletnikov ter jim omogočil študij,boljšal zdravstveno stanje na delovnih mestih, zmanjšal umrljivost novorojenčkov, zmagal nad mnogimi boleznimi, ki so bile včasih neozdravljive,boljšalo se je na splošno zdravstveno stanje širokih človeških množic.

Kljub vsemu temu pa se sodobni človek ne čuti srečnega. Mnogi menijo, da tehnika in znanost človeka odtrgata od narave, kateri pripada, ga ji odtujita in podvržeta družbi, iz katere so izrinjeni naravni zakoni sožitja

ter nadomeščeni z mehaničnimi, ki so protinaravni.

Nekateri so mnenja, da je človek že izgubil kontrolo nad tehničnim napredkom, kot zgubi šofer kontrolo nad volanom ter drvi naprej v neznanost brez možnosti usmerjanja. Uničuje človekovega duha in je le njegova bedna karikatura (R. Dvorak). Vedno bolj se stopnjuje napetost med ravnovesjem osebne odgovornosti in družbene realnosti, zato je sodobni človek v duševni stiski, kot pravi psiholog A. Trstenjak. In ta stiska je velika. Kaže se na vseh področjih človekovega udejstvovanja.

IZGUBA ŽIVLJENSKEGA CILJA

Doseženi napredek je človeka pahnil v napuh. Iz napuha zanika božje stvarjenje in se postavlja sam za stvarnika. Čuti se mogočnega, samozavestnega, občuduje svojo sposobnost, da lahko vse sam naredi. Pri tej vsemočnosti, ki se kaže predvsem v premaganju ali ukrotitvi naravnih sil, pa ne more rešiti ali razvzljati osnovnega življenjskega problema ODKOD IN KAM.

Na vprašanje od kod človek in kam vodi življenjska pot zaradi svojega napuha in vere v znanost svojo tehniko ne more najti zadovoljivega odgovora. Začetek življenja je nekaj mehničnega, materino telo neke vrste laboratorij, v katerem se življenje novega bi-

tja urejuje in kontrolira po zakonih kemije. Pravica do življenja nastopi šele z rojstvom, če je novorojeno človeško bitje popolnoma zdravo, brez hib in napak. Pred rojstvom lahko mati naredi z življenjem, ki ga nosi pod srcem, kar hoče, ker je gospodar svojega telesa, kot je to odločilo vrhovno sodišče Združenih držav Amerike koncem preteklega leta.

Namen človekovega življenja je usposobiti se za pridobivanje tvarnih dobrin in njihovo uživanje. Cilj je sreča, ki se istoveti z obilico dobrin in udobja, ki ga nudi tehnični napredek. Sposobnost pridobivanja dobrin, mesto v tehnološkem procesu in kvantiteta dobrin ter udobnost določata družbeni status človeka, to je njegovo mesto v družbi. Izobilje in status, položaj v družbi, pomenijo nebesa na zemlji. In kaj potem, ob koncu, ko pride starost ali bolezen, nagel konec zemskega potovanja? Na to sodobni človek noče odgovoriti, noče misliti. Izmika se ali naravnost beži pred najvažnejšim življenjskim vprašanjem, kam?

BOG ZA V SILI

Potrošniška miselnost in vera, da tehnika in znanost lahko odgovorita na vsa življenjska vprašanja, vodita človeka v teoretični in praktični ateizem. Širi se verska indiferentnost, laicizem, nezaupanje do Cerkve. Ne veruje se, ne zaupa v božje odrešenje. Člo-

vek se odreši sam, vse lahko naredi sam, ne potrebuje božje pomoči. V Cerkvi ne vidi božje ustanove, ampak neke vrste politično in klerikalno organizacijo in jo kot tako tudi tolerira.

Na mesto zapovedi ljubezni do bližnjega postavlja laicistični humanizem, zato tako pogosto poudarjanje potrebe humanizacije človeških odnosov in gospodarstva. Ta poudarjanja, razpravljanja in iskanja pa človeka vodijo v marksizem kljub temu, da brani zasebno lastnino, ga sprejme kot socialno teorijo, ki bi naj pomagala rešiti težave sodobne družbe.

Hoče biti toleranten, zato sprejema množstvenost idej. Sprejme vse ideje, če mu služijo, vse so enako dobre. Morajo pa biti nove produkt časa, v katerem živimo. Zato hoče prelomiti s tradicijo in preteklostjo. Noče z njima nobenih vezi. V tem vidi svobodo.

Svoboda mora biti absolutna. Zato odklanja vsako avtoriteto, če nima tehnične in znanstvene utemeljitve ali če ne služi tehniki in znanosti. Ne sprejme in ne tolerira nobenih omejitev temu pojmovanju svobode, čeprav izhajajo iz naravnih in božjih zakonov.

Boji se pogledati v svojo realnost, v svojo notranjost in jo urediti. Živi z zunanjim svetom. beži pred mirom, išče zabave in razvedrila. Boji se srečati sam s svojo vestjo in dušo.

Kot že rečeno, Boga ne prizna-

va, a ga tudi popolnoma ne zanika kljub svojemu ateizmu. Ni popoln ateist. Pravijo, da je popolnih ateistov dandanes zelo malo. Če se vpraša sodobnika, če veruje v Boga in vidi, da je vprašanje resno, dobimo odgovor, da ga to vprašanje ne zanima, dokler mu gre dobro, tako kot si želi. Kadar pa pridejo težave, neuspehi, nerazumevanje, trpljenje, takrat pa potrebuje nekoga, h kateremu se zateče, in takrat je Bog edini, ki se mu lahko zaupa in razkrije. Takrat da, Bog obstoja. Bog za pomoč v sili in težavah.

(Konec prihodnjič)
Avgust Horvat

MOLITVENI NAMEN ZA SEPTEMBER

Splošni: Molimo, da bi verni ljudje z veliko prizadevnostjo poskrbeli, da bi bil Bog navzoč tam, kjer ga „sekularizacija izpodriva.

Misijonski: Molimo, da ne bi novi zakoni v deželah, ki so se šele pred kratkim osamosvojile, preprečali krščansko dejavnost, ki vsestransko pomaga človeku.

Sv. Vincencij Pavelski

Vincencij Depaul ali Pavelski, se je rodil v Franciji, v majhni vasi pri kraju Pouvu, 24. aprila 1581.

Vincencij je bil tretji otrok Janeza Depaula in žene Bertrande. Za njim so se rodili še trije. Bil je otrok preproste kmečke družine. Od svoje matere je Vincencij podedoval čut za delo, ljubezen do ubogih in stiskanih. Še v zrelih letih je iskal nasvetov pri materi, ko je ustanavljal dobrodelno dejavnost.

Kot je bila navada, je že kot otrok začel pasti ovce in svinje. „Bil sem svinjski pastir,“ je kasneje rad ponavljal pred višjo družbo, da bi se ponižal, čeprav se ni nikdar sramoval svojega izvora in posvetil vse življenje v zagovor najbolj potrebnim.

Šola in priprava za duhovnika

Oče Janez Depaul je kmalu spoznal, da se Vincencij lahko uči. Leta 1595 ga je poslal v šolo k frančiškantom v Dax. Pri sodniku de Cometu je na stanovanju in obenem domači učitelj. Pet let po odhodu od doma je bil posvečen za duhovnika (13. septembra 1660). Novo mašo je daroval v samotni kapeli sredi gozda. Leta kasneje je izpovedal: „Če bi bil

takrat, ko sem se drznil sprejeti duhovništvo, vedel, kaj je duhovništvo, kot to vem danes, bi raje obdeloval zemljo, kot pa da bi se včlenil v tako strašen stan.“

Ne dolgo po novi maši je romal v Rim za sveto leto. Tam je videl papeža Klemena VIII. in se poln lepih vtisov vrnil v Francijo ter nadaljeval s študijem. Da bi kaj zaslužil, je sprejemal na svojem stanovanju študente in jih vodil na toulouško univerzo.

Po nekaj letih iskanja, kam bi šel, kje je njegovo mesto, sprejme na predlog iskrenega prijatelja kardinala de Berulla majhno župnijo s 600 prebivalci. Tu doživi dušnopastirske uspehe in duhovniško srečo sredi otrok in svojih vernikov. A to mesto kmalu zapusti in zaide po de Berullevih zvezah v višje kroge, kjer se ne počuti in ga mori brezdelje.

Odkrije nalogo

Potem ko so ga poklicali k nepoznanemu bolniku in ta opravi dolgo spoved, Vincencij odkrije, da je to temeljita skrb za duše, dolga spoved. Nekaj mesecev neprenehoma pridiga in spoveduje in tako odkrije svoje poslanstvo. A ni še našel svojega mesta v Cerkvi. Ve, da mora iti njegova pot k Bogu preko ubogih. Toda

vprašuje se, na kakšnem mestu ga Bog hoče.

Ko se posvetuje znova s kardinalom Berullom, mu ta v zameno za visoko družbo ponudi majhno župnijo Chatillon-les-Dombes blizu Lyona.

Vincencij takoj uvidi, kaj Bog v danem položaju zahteva od njega. Sam pripoveduje: „Neko nedeljo meseca avgusta, ko sem se oblačil za sveto mašo, so mi prišli povedat, da so v neki osamljeni hiši vsi člani družine bolni, vsi v nepopisni stiski, ne da bi ostal en sam, ki bi mogel pomagati drugim. To me je zadelo v srce.“ Močno ganjen je v pridigi govoril o zadevi svojim vernikom, ki so se takoj odzvali, toda kaj bo ostalo od tega v naslednjih dneh in mesecih? „To je velika, toda neurejena ljubezen,“ pravi.

Takoj se spravi na delo. Najbolj odločne gospe združi v skupnost in jim da pravila, ki so vzor organiziranosti in sočutnosti. Predvideno je vse: način, kako pomagati bolnikom in jim streči, kako priti do potrebnih sredstev in voditi o njih račune. Začeti morajo pri tistem bolniku, ki ima koga ob sebi in končati pri tistem, ki je sam, da lahko ostanejo pri njem dalj časa.

Služba ubogim

Ko se je leta 1618. Vincencij vrnil v Pariz, se je odprla pred njim nova življenjska doba. Posvetil se je ubogim. Sedaj bo

začel oblikovati ustanove, ki mu bodo dale možnost, da nadaljuje s poslanstvom, za katerega je rojen.

Poleg tega začne skrbeti za obnovo duhovnikov z duhovnimi vajami in z zbiranjem teh v prijateljski družbi okoli sebe. Odslej je Vincencij v središču naporov za katoliško prenovo v Franciji. Okrog njega se zbira vedno več duhovnikov, željnih notranje poglobitve in prenove.

Tudi društvo gospa krščanske ljubezni se lepo razvija. Vincencij jim poleg bolnikov zaupa še delo med berači, zaporniki, galjoti in begunci. Toda kmalu postane jasno, da dobrodela ustanova ne bo mogla opravljati svojega poslanstva, če ne bo bolje organizirano in če ne bo bolje poskrbljeno za delovno moč. Dobra volja plemkinj pri čisto materialnih delih, kot je strežba bolnikom, čiščenje stanovanj ipd., ne zadostuje. Ker same niso kos svojim nalogam, pošiljajo svoje služkinje. Toda to plačano in priložnostno delo ne zadostuje. Tu so potrebni srce, duša, brezpogojna in neprekinjena zvestoba.

Usmiljene sestre

Ludovika de Marillac je prinesla vse to. Leta 1624 se je spoznala z Vincencijem Pavelskim. V mladih letih je hotela postati redovnica. Ko ji je spovednik to odsvetoval, se je poročila, a je mož kmalu po poroki umrl. Malo po

smrti svojega moža je srečala Vincencija Pavelskega. Ta ni sprejel s prevelikim navdušenjem vodstva njene duše, ki je živela v stalni vznemirjenosti in strahu. Toda kmalu je odkril skrivno bogastvo njenega srca, od katerega so ubogi toliko prejeli. Vincencij jo je spodbujal k veselju, preprostosti, predanosti božji ljubezni, pozabi same sebe. Uspeh je bil čudovit. Leta 1629 je Vincencij vzgojil prvo usmiljenko. Takoj jo je poslal na delo: obiskala je vse skupine gospa krščanske ljubezni. Prav tako kot Vincencij je Ludovika ugotovila, da plemkinje ne morejo pri drugih opravljati del, ki jih ne opravljajo doma. Zato je zbrala okoli sebe nekaj kmečkih deklet, ki bi bile voljne služiti ubogim in živeti za Boga.

Tako je bila ustanovljena Družba usmiljenih sester. Bile so to redovnice brez posebne redovne obleke, brez tančice, brez slovesnih zaobljub. Vincencij jim da pravila, v katerih se izraža njih duh: „Imele bodo bolniške hiše za samostan, najeto stanovanje za celico, župnijsko cerkev za kapelo, mestne ulice ali bolniške sobe za samostanski križni hodnik, pokorščino za klavzuro, božji strah za zamreženo okno in sveto skromnost za tančico.“

Ogromno delo in smrt

Od tistega davnega dne leta 1617, ko se je odločil, da bo posvetil svoje življenje ubogim, se je

neprestano bojeval proti grehu, revščini in bolezni. Od meseca julija 1660 zaradi bolečin ni mogel več zapustiti svoje sobe. Toda še se je boril in delal. Ko so ga zapustile bolečine, ga je napadel spanec. „Brat prihaja in naznanja prihod sestre,“ je dejal. Smrt mu je vdahnila posebno lepoto. „Ko je izdihnil“ pripoveduje očividec, „je izročil svojo lepo dušo našemu Gospodu. Ostal je sedeč, kot je bil. Lep, bolj veličasten in častitljiv kot kdaj koli.“ Bilo je 27. septembra 1660, ko je samostanski zvon vabil k jutranji molitvi.

V veliki praznini, ki jo je puščal za seboj, so ga njegovi spoznali v celoti, v vsej njegovi presenetljivi in bogati osebnosti. Telesno je bil kmečki človek, majhne postave (1,59 m), toda močan in odporen. Delal je kot orjak. Bilanca njegovega življenja je bila izredno bogata.

Med leti 1628 in 1660 je 14.000 kandidatov opravilo duhovne vaje pri svetem Lazarju (v hiši, kjer je živel on, kasneje ustanova, za kar se imenujejo lazaristi duhovniki Vincencijeve družbe), misionarji te hiše pa so imeli v tem času 1.000 misijonov. Tudi 20.000 laikov je opravilo duhovne vaje. 10.000 najdenih otrok je rešil gotove smrti (to poglavje je posebna Vincencijeva ljubezen, ki bi ga bi bile potrebno obdelati posebej). Stotisočem je pomagal v njihovi stiski.

Moralna bilanca pa se ne da

Ekumensko gibanje

Jezus je zelel, da bi njegovi učenci vedno ostali enotni. Ob slovesu je molil: „Ne prosim samo zanje (tj. apostole), ampak tudi za tiste, ki bodo po njih besedi v me verovali, da bodo vsi eno, kakor ti, Oče, v meni in jaz v tebi, da bodo tudi oni v nama eno, da bo svet veroval, da si me ti poslal“ (Jan 17, 20-21).

Pregled krščanskih Cerkva pa nam nasprotno kaže, kako so se kristjani sčasoma razpršili v najrazličnejše verske skupine, ki si večkrat med seboj tudi naspro-

.....

izraziti v številkah. Prenovil je versko življenje in uvedel novo obliko redovnega življenja. Bil je najbolj spreten in morda najboljši obnovitelj duhovščine. Njegov vpliv je bil močan med redovniki in med škofi. Bolj kot drugi je vnesel v pridiganje preprostost in dober okus, se pravi, evangelijski način in smisel.

Če bi danes izginile vse njegove ustanove, bi ostal on, Vincencij Pavelski, neizčrpen vir bogastva in moči. Po njegovi zaslugi se je nekaj let nevidno božje prijateljstvo na viden način razodevalo nemirnim srcem in bolnim telesom trpečega človeštva.

(Povzeto po „Leto svetnikov“ III, str. 642—656).

tujejo. To je pohujšanje pred svetom in tudi hučo slabi moč krščanstva v njegovem poslanstvu v svetu.

Pa se je na višku razcepljenosti prav med temi razkropljenimi krščanskimi skupinami pojavilo nasprotno plemenito težnje, kot pravi zadnji vatikanski koncil: „Vedno bolj rastoče gibanje za obnovitev edinosti med vsemi kristjani, ki ga imenujemo ekumensko gibanje in je nastalo po delovanju milosti sv. Duha“ (Odlok o ekumenizmu 1).

Ekumensko gibanje je tedaj, po besedah koncila, prizadevanje za vesoljno krščansko edinost (gr. oikumenikós — vesoljen, vesoljno razširjen).

PRVI POJAVI MED PROTESTANTI

Pri protestantih opazamo že v začetku, kmalu po nastanku različnih skupin, prizadevanje po združenju različnih reformatorskih gibanj, da bi potem kot celota navezali stike s pravoslavnimi kristjani.

Stališče protestantov je bilo v tem zelo različno od stališča katoliške Cerkve. Različnim teološkim formulacijam nauka in konfesionalnim razlikam protestanti niso pripisovali tolikega pomena.

češ da smo v osnovi končno le vsi eno po zvezi z istim Kristusom.

Na tej osnovi so se v 19. stoletju, ko se je med protestanti cepljenje nezadržno nadaljevalo, osnovala velike svetovne zveze sorodnih protestantskih skupin: Evangeličanska aliansa (1846), anglikanske Lambethske konference (1867), Prezbitერიјanska svetovna aliansa (1875), Metodistična ekumenska konferenca (1881), Utrehtska unija (1889), Internacionalni kongregacionalistični koncil (1891), Baptistična svetovna aliansa (1905).

Obenem je prihajalo počasi tudi do interkonfesionalnih zvez različnih protestantskih skupin v isti deželi, ker so imele sorodne probleme. Posebno so čutile potrebo take interkonfesionalne medsebojne povezave misijske ustanove. V tem teženju po neki edinosti krščanskih skupnosti v misijonskem poslanstvu je nastal in se uveljavil izraz „ekumenizem“ (prvič rabljen l. 1919).

PRVA DOBA EKUMENIZMA (1910—1937)

V 19. stoletju je bilo v misijonskem prizadevanju protestantov veliko privatne pobude. Prav tako so se po zasebni iniciativi misijske ustanove zbirale na skupne konference za obravnavanje misijskih problemov.

Taka važna konferenca delegatov misijskih družb se je vr-

šila l. 1910 v Edinburghu na Angleškem. Vodilna misel jim je bila, da nujno mora biti „cilj misijskega delovanja v vsaki nekrščanski deželi zasaditi eno nedeljeno Kristusovo Cerkev.“ Sklenili so tudi, da se priredi svetovno srečanje kristjanov glede vprašanja nauka in cerkvene uredbe. Jasno je bilo s tem izraženo med protestantskimi skupinami teženje po eni Cerkvi Kristusovi, ekumenska misel.

To dobo ekumenizma (1910—1937) označujeta dve gibanji v protestantskem svetu: Faith and order (Vera in cerkvena uredba) ter Life and work (Življenje in delo, t. j. neki svet za praktično krščanstvo).

Prvo teh gibanj je bilo anglikanskega izvora in je delovalo pod anglikanskim vplivom. Namen mu je bil neko zedinjenje kristjanov v verskem nauku in cerkveni uredbi. Gibanje je prirejalo svoje svetovne konference v Lausanna v Švici 1927, Edinburghu v Angliji 1937, pozneje Lund na Švedskem 1952, Montreal v Kanadi 1963, kjer so že bili tudi katoliški opazovalci. Luterani so temu prizadevanju bili v glavnem nasprotni, zaradi „anglosaksonskega formalizma,“ pravoslavni so deloma sodelovali.

Drugo gibanje (Life and work) pušča vprašanje verskega nauka in cerkvene uredbe ob strani in si prizadeva združiti kristjane v praktični življenjski dejavnosti.

Pravoslavni so se zato tu močno je odzvali.

Gibanje hoče povezati kristjane za velike naloge krščanskega poslanstva v svetu. Po prvi svetovni vojni je skušalo združiti protestante za sodelovanje na socialnem področju. Po I. 1930 se v tedanjem kaosu klicali k delom ljubezni in socialne pravičnosti in so to delo organizirali.

Prirejali so svoje svetovne konference: Cerkev za praktično krščanstvo (Stockholm na Švedskem 1925, kjer je bil navzoč tudi carigrabski patriarh; Oxford 1937 s programom: Cerkev, narod, država).

Obe gibanji imata nemajhno zaslug, da sta privedli do medsebojnega srečavanja krščanskih konfesij, medsebojnega spoznavanja in tudi nekega sporazumevanja.

Delovni program je bil v tem ekumenskem prizadevanju prve dobe konfesionalen in interkonfesionalen.

DRUGA DOBA EKUMENIZMA (1937—1961)

V drugi dobi je v ekumenskem gibanju stopala v ozadje konfesionalna različnost in je prišla do poudarka skupnost in enotnost vseh v priznanju gospodstva istega Jezusa Kristusa v eni Cerkvi; v tej enotnosti iste službe Kristusu naj bi si prizadevali izvršiti svoje krščansko poslanstvo v svetu.

To je bila glavna misel svetovnega zborovanja v Edinburghu I. 1937, ki ga je organiziralo gibanje Faith and order, pa se ga je udeležilo tudi drugo gibanje, Life and work. Tam je bilo sklenjeno, naj se ustvari eno ekumensko gibanje. Ta misel je dobila svojo zunanjo obliko v Ekumenskem svetu Cerkev. Njegovo delovanje označuje to drugo dobo ekumenskega gibanja.

Začasni statut za Ekumenski svet Cerkev ali Svetovni svet Cerkev je bil pripravljen I. 1938 v Utrehtu; obe gibanji naj bi bili v tem Svetu povezani in združeni.

Nadaljnji razvoj je začasno zavrla druga svetovna vojna. Tako je bil statut sprejet šele deset let pozneje na prvi svetovni konferenci Ekumenskega sveta Cerkev v Amsterdamu I. 1948. Navzočih je bilo 351 delegatov med njimi 20 pravoslavni, 147 Cerkev iz 44 dežel. Tema zborovanja je bila: Razdejeni svet in božji načrt odrešenja.

Tej prvi svetovni konferenci Sveta so sledile desletje še tri (Evanston v ZDA 1954, New Delhi 1961, kjer so bili že tudi katoliški opazovalci Sekretariata za pospeševanje edinosti kristjanov, ki je bil to leto ustanovljen; Upsala na Švedskem 1968).

Že na prvi konferenci ob vsej dobri volji vendar ni ostala skrita napetost med dvojnimi pojmovanjem Kristusove Cerkve: kot

historične institucije s svojo kontinuiteto v zgodovini (katoliško in pravoslavno stališče) in z druge strani kot verskega občestva pod neposrednim vplivom sv. Duha, t. j. verskega občestva „vertikalne akcije“, kar je značilno za protestantsko stališče.

Bivši samostojni gibanji Faith and order in Life and work sta v Ekumenskem svetu nadaljevali svoje poslanstvo kot njega velji ali komisiji in prirejata še naprej tudi svoje svetovne konference.

Svetovna konferenca, ki jo je priredila Faith and order v Lundu na Švedskem l. 1952, povzame temo zborovanja v Amsterdamu in razpravlja o razlikah v kristologiji. Kljub različnemu gledanju na Kristusovo delo se vsi zedinijo v izjavi: Vsi smo v Kristu u eno in tudi v Cerkvah, kotlikor sprejemamo njegovo gospodstvo.

Ekumenski svet Cerkva se že od začetka sam označuje kot „Skupnost Cerkva, ki sprejema Kristusa kot Boga in Odrašenika.“ Oznaka je povzeta po osnovi, ki jo podaja kot skupno Faith and order.

L. 1961 je na konferenci v New Delhi ta oznaka dobila še trinitarni dodatek: „Ekumenski svet Cerkva je skupnost Cerkva, ki sprejema Kristusa kot Boga in Odrašenika in imajo skupno poslanstvo v čast Boga Očeta in Sina in sv. Duha.“

Na tej konferenci je bilo kar 370 opazovalcev, med njimi tudi katoliški. Število delegatov in včlanjenih Cerkva je tu že visoko naraslo.

Važen sad tega zborovanja je bila ustanovitev Svetovnega misijonskega sveta. Saj so bile ekumensko gibanje in Ekumenski svet svet Cerkve priklicale v življenje prav misijonske potrebe in je ob ekumenskem gibanju že prav od začetka deloval neki Misijonski svet. A v New Delhiju so ustanovili pri Ekumenskem svetu Cerkva posebno mogočno „Komisijo za svetovne misijone in evangelizacijo,“ ki je imela 115 članov.

Tako vidimo v Ekumenskem svetu Cerkva tri glavna prizadevanja, z odgovarjajočimi organi v njem, kot je razumljivo iz zgodovine njenega nastanka:

1. Misijoni in evangelizacija sveta, kar je naloga pravkar omenjene Komisije.

2. Neka osnovna enotnost v verskem nauku in cerkveni uredbi. To ima na skrbi Faith and order, kot posebna komisija Ekumenskega sveta, s 120 člani.

3. Medsebojna pomoč Cerkva, v kar spada tudi problem beguncev, razseljenecv in skrbi za teološko izobrazbo; tej nalogi se v Ekumenskem svetu kot njegova komisija posveča Life and work.

Druga doba ekumenskega gibanja pomeni v primeri s prvo napredek v tem pogledu: 1. Tu

ne gre le za medsebojni stik in neko povezavo Cerква, ampak tudi za sodelovanje v misijonskem delu. 2. Oznaka „ekumenski“ sedaj ne pomeni le „interkonfesionalne“, ampak že vsebuje težnjo po globlji edinosti v Kristusu, v pokorščini istemu Gospodu, v protestantskem smislu „vertikalne“ pokorščine.

ORGANIZACIJA EKUMENSKEGA SVETA CERKVA

Danes ima Ekumenski svet včlanjenih 263 Cerква.

Po pravilih naj bi se svetovne konference prirejale vsakih šest let.

Na svetovni konferenci se voli predsedstvo Ekumenskega sveta, ki ima šest članov. (L. 1962 so to bili: Metodist iz ZDA; prezbiterijec, ki je bil guverner Nigerije; nadškof Canterburyja; pravoslavni nadškof v ZDA; predsednik neke Zveze evangeličanskih Cerква v Nemčiji; zastop-

nik Združene Cerкve v Severni Indiji in Pakistanu.)

Predsedstvu pomaga Centralni komitej 100 članov (danes 120 članov); v njem so imeli l. 1962 zastopnike: pravoslavni 17, luterani 16, reformirani protestanti 15, anglikanci 12, metodisti 11; laikov je bilo v njem 16, med njimi 5 žensk. Centralni komitej zboruje letno in določa osnovne smernice za delovanje Ekumenskega sveta.

Za izvedbo nalog skrbi Eksekutivni komité, ki zboruje na pol leta.

Stalno deluje Generalni sekretar v Ženevi, s tremi pomočniki, in eden v New Yorku.

Tretja, današnja doba ekumenizma se začneja z II. vatikanskim koncilom. Za to dobo je značilno sodelovanje katoličanov v ekumenskem gibanju. O tem govori naslednje poglavje: Ekumenizem in katoliška Cerkev.

dr. Franc Gnidovec

Štiri visoke šole

Človek ima štiri visoke šole, po katerih se izšola in olika: občevanje z ljudmi, lastna izkušnja, knjige in pa božja beseda. Kdor tovarišuje s poštenimi ljudmi, obrne v dobro, kar poizkusi, bere le poštene knjige, dni in noči premišljuje božjo besedo, si nabere zaklad modrosti, ki mu ga nihče ne bo vzel.

Anton Martin Slomšek

Nevoščljivost

Eden od številnih grehov proti ljubezni do bližnjega je tudi nevoščljivost, h kateri so pogosto skušani tudi ljudje, ki se resno trudijo za svoje moralno življenje. Povejmo zatorej nekaj besed o tem grehu.

Kdo je pravzaprav nevoščljiv? Nevoščljivost pomeni neko žalost zaradi kakšne dobrine ali odlike, ki jo ima bližnji. Vendar ni vsaka žalost nad odlikami bližnjega že greh nevoščljivosti. Če se npr. kdo žalosti zaradi bližnjega odlik ali povišanja, a le zato, ker se boji, da bo ta svoj položaj izrabil v njegovo in drugih škodo, tedaj takšna žalost ne izhaja iz nevoščljivosti, temveč iz strahu pred škodo. Nevoščljivi smo le tedaj, kadar smo žalostni zaradi odlik in dobrin bližnjega, ker je s tem v zvezi neka čast zanj.

Nevoščljivost vlada samo med tistimi, ki so si po času, kraju in stanu blizu. Drugače povedano, ljudje so nevoščljivi samo tistim, katere upajo prekositi ali pa njim vsaj postati enaki. Tako nihče ni nevoščljiv tistim, ki so zelo visoko nad njim, ker ve, da se ne more z njimi kosati; pa tudi ne tistim, ki živijo daleč od njega, ker njihove odlike tako rekoč nič ne zasenčujejo njegovih lastnih odlik. Nevoščljivi so si radi le tisti, ki živijo blizu sku-

paj in do katerih jih ne veže posebna ljubezenska vez. Tako so si nevoščljivi radi sosedje med seboj, ker ima npr. eden lepšo hišo kot drugi, modernejši avto kot drugi; če se ena sosedka lepše oblači kot druga, če je eno dekle lepše kot drugo. Zelo razpasena je nevoščljivost med učenci istega razreda, pa to le med tistimi, ki so približno enaki med seboj. Zadnji v razredu navadno odličnjaku ni nevoščljiv dobrega reda, ker ve, da se mu nikdar ne bo mogel izenačiti. Posebej so nagnjeni k nevoščljivosti tudi malodušni ljudje, ki radi pretiravajo vsak uspeh bližnjega in sebe smatrajo za nezmožne, da bi dosegli kaj podobnega. Prav tako so stari ljudje radi nevoščljivi mladim, ker vidijo, kako mladi ljudje vse lažje žanjejo uspehe kot pa oni sami. Nevoščljivi so tudi tisti radi, ki so za kakšno stvar izdali lepo vsoto denarja, potem pa zvedo, da je njihov sosed ali kdo drugi za isto stvar izdal veliko manj. Muči jih misel, da so si drugi prihranili toliko denarja za stvar, ki je nje toliko stala.

Nobenega dvoma ni, da je nevoščljivost greh in sicer greh proti ljubezni do bližnjega. Kdor namreč svojega bližnjega ljubi, se veseli njegove sreče in nje-

govih odlik, medtem ko nevoščljivost ravno nasprotno ob istem občuti žalost. „Ljubezen ni nevoščljiva,“ pravi sv. Pavel. Še hujša kot nevoščljivost je škodoželjnost, ki se ne samo žalosti zaradi sreče bližnjega, ampak se ob njegovi nesreči celo veseli in mu jo privošči.

V bistvu je torej nevoščljivost greh proti ljubezni. Ima pa svoj izvor pogosto v častihlepnosti in preveliki navezanosti na zunanje dobrine. Če se ji človek ne upira resno, lahko vodi v pravo sovraštvo. Tako je brezmejno nevoščljiv človekove sreče hudobni duh in ta nevoščljivost izhaja iz sovraštva in po svoje vodi v še večje sovraštvo.

Sv. pismo nam pripoveduje poučen zgled nevoščljivosti v kralju Savlu. Ko je David premagal orjaka Goljata, so mu ob pohodu nazaj navdušene Izraelke prepevale: „Savel je pobil tisoč Filištejcev, David pa deset tisoč.“ To je Savla toliko bolelo, da od tedaj ni mogel več prijazno pogledati Davida, pripominja sv. pismo.

Nevoščljivost je lahko smrtni greh, če se nanaša na velike dobrine v bližnjem in je naša žalost popolnoma prostovoljna. Kadar pa manjka katerega od teh dveh pogojev, bo greh samo mali. Ena vrsta nevoščljivosti pa spada med najtežje grehe, kar jih sploh poznamo, namreč če je kdo nevoščljiv bližnjemu, če je bil

ta deležen velike božje milosti. Takšna nevoščljivost je v nekem smislu greh proti sv. Duhu, ker sem s tem grehom nekako nevoščljiv samemu sv. Duhu večje slave ki mu jo bodo ljudje zaradi večje milosti dajali.

Nevoščljivosti ne smemo zamenjavati z gorečnostjo. Pogled na bližnjega uspehé in odlike nas namreč lahko žalosti tudi zato, ker po svoji krivdi nismo prišli tako daleč kot on. Tedaj se v nas prebudi neko plemenito tekmovalje, gorečnost in vnema, da bi tudi sami dosegli kaj podobnega, kot so dosegli oni. Takšno žalost so poznali tudi svetniki in jo pravzaprav poznajo vsi plemeniti ljudje ki se ob zgledu drugih navdušujejo za lasten napredek. Zgled bližnjega, ki je morda z manjšimi talenti in milostmi dosegel večje uspehe kot mi, nas sramoti in ponižuje, obenem pa tudi vzpodbuja, nai bi se tudi sami začeli resneje truditi. Tako si je sv. Avguštin v letih svojega grašnega življenja govoril: „Če so zmogli ti in oni, zakaj ne bi zmogel tega jaz!“ In sv. Janez Berchmans je ob branju življenja sv. Alojzija, ki je umrl nekaj let prej v Rimu, vzkliknil: „Hočem postati podoben sv. Alojziju,“ in nekaj let pozneje je res umrl v sluhu svetosti. Tako se tudi nam gotovo ob velikih zgledih ljudi zbuja neko domotožje po lepšem življenju.

Al. Kukovica

kaj pravite?

Kaj je z nekrščenimi otroci?

Neka gospa je pred leti in ne po lastni krivdi izgubila otročička. Še sedaj joka, češ da se ne bo zveličal. Govor je nanesel na kraj, kjer so nekrščeni otroci. Neka žena je pripomnila, da so to vice, druga pa, da je to „limbus“. Razen ene ni nobena vedela, da se že zgodaj, celo v materinem telesu lahko krsti. Tudi še tako majhen telesni plod se pri nesreči splava lahko krsti, vsaj pogojno. Morda je bilo vse že opisano, a imam tako slab spomin. Če ne, je gotovo zanimivo.

Ne spominjam se, da bi DŽ že kdaj pisalo o tem vprašanju. Zato ne

bo brez koristi, če skušamo nanj odgovoriti.

1) Kaj je z nekrščenimi otroci? Na to vprašanje katoliška teologija nima dokončnega odgovora in ga najbrž tudi nikdar ne bo imela. To pa zato, ker Bog o tem ni ničesar razodel. Poskusi rešitve vprašanja so torej prepuščeni razmišljanju teologov. Ne bom navajal tu njihovih različnih mnenj. Navedem naj le nekatere verske resnice, ki so s tem vprašanjem v ozki zvezi. Najprej je verska resnica, da Bog resnično in iskreno hoče zveličanje vseh ljudi torej tudi nekrščenih otrok. Po drugi strani je verska resnica, da je krst (v. dé alj želja ali pa krvi) absolutno potreben za zveličanje. Majhni otroci niso zmožni krsta želja, ker niso zmožni obuditi dejanja ljubezni do Boga, v katerem bi bila vključena želja po krstu. Krst krvi ali mučenitvo je le redka stvar. Ostane torej zanje kot edina pot le krst vodé tega pa mnogi ne prejmejo brez krivde kogarkoli (npr. če umrjejo v materinem telesu). Gotovo je po drugi strani, da Bog more nakloniti posvečujočo milost tudi mimo zakramentov, po izredni poti in tako tudi odpustiti izvirni greh, ki majhnim otrokom preprečuje vstop v nebesa. Obenem moramo upoštevati tudi dejstvo, da zapoved krsta veže le tam, kjer je bila ta evangeljska zapoved že zadosti razglašena, kajti nikogar ne veže zakon, ki ni bil zadostno razglašen. In ali je bil v poganskih deželah ta zakon res že zadostno razglašen? Vse tu navedene resnice je treba

upoštevati pri reševanju tega vprašanja. Jedro težave je v tem, kako na otroka, ki je umrl brez krsta, naobrniti te resnice. In zdi se, da je to vprašanje za človeško pamet pretežko, da bi mogla dobiti zadovoljivo rešitev. Gotovo pa je, da takšni otroci ne pridejo ne v pekel ne v vice, ker so brez osebne greha. V najslabšem primeru bi prišli v poseben kraj, ki ga katoliška teologija imenuje „limbus“ (slovensko predpekel — a bi bilo bolje ogibati se te besede, ker bi lahko koga zavedla v mnenje, da nekrščeni otroci trpijo; morda boljša beseda bi bila prednebesa). kjer uživajo popolno naravno srečo. čeprav ne vidijo Boga iz obličja v obličje, kot ga bodo videli nebeščani. Mnogo teologov pa danes misli, da bodo takšni otroci prišli v prava nebesa po neki skrivnostni poti, ki je pa Bog človeku ni hotel razodeti.

2) Ker pa ostane kljub vsemu edino redno in tudi zapovedano sredstvo za zveličanje človeka krst vodé. morajo odgovorni (to so predvsem starši) vse storiti, da bo otrok čimprej po rojstvu krščen. „Čimprej“ pomeni v prvih dneh po rojstvu, če je pa nevarnost, pa seveda takoj. K temu še dve pripombi:

Prva: v primeru resne nevarnosti za življenje otroka je treba poskrbeti, da bo otrok krščen celo med ali pred rojstvom. Gre pač za nujno sredstvo zveličanja. Najlepše in najkrajše je to dolžnost izrazil cerkveni zakonik. zato enostavno v prevodu navajam zadevne zakone. Zakon 746: „Nikogar se ne sme krstiti v materinem telesu, dokler obstoji utemeljeno upa-

nje da bo mogel biti krščen potem, ko se bo normalno rodil. V bližnji smrtni nevarnosti za otrokovo življenje pa je treba postopati takole: če je otrok pokazal iz materinega telesa glavico, ga je treba krstiti na glavi in ga pozneje ni treba znova pogojno krstiti, če se je rodil živ. Če je pomolil iz materinega telesa kakšen drug ud, potem ga je treba krstiti na njem, vendar pogojno, če je neposredna nevarnost za otrokovo življenje. Če se potem rodi živ, ga je treba znova krstiti pod pogojem (če še nisi krščen, jaz te krstim...). Če bi umrla mati v stanju nosečnosti, mora biti telesni plod vzet čim hitreje iz materinega telesa in krščen in sicer brezpogojno, če je gotovo, da je živ; če je pa dvom o tem, potem pa pogojno (če si živ, jaz te krstim...). Telesni plod, ki je bil v materinem telesu krščen pogojno, mora biti pozneje, ko je bil rojen znova pogojno krščen (ker ni absolutno gotovo, da je bil prejšnji krst veljaven)“. Zakon 747: „Treba je poskrbeti da bodo vsi splavljeni plodi, brez ozira na to, koliko časa je že od spočetja, krščeni brezpogojno, če je gotovo, da so še živi; če pa je dvomno, potem pa pogojno (če si živ, jaz te krstim...)“. K temu zadnjemu pripominjam, da je treba krstiti tudi splav, ki ga kakšna žena vede in hote povzroči. To posebej velja povedati bolničarkam, ki bodo verjetno kdaj tudi s temi stvarmi imele opravka. Način krsta telesnega plodu je v tem, da se ga potopi v vodo in se ga popolnoma odpre, pa istočasno govori krstni obrazec.

Druga pripomba: Da bi noben otrok ne ostal brez krsta, zato v sili, kadar ni blizu duhovnika vsak človek lažno krsti (tudi drugoverec ali brezverec, še posebej tudi oče, mati in drugi domači), da imajo le namen storiti to, kar s tem obredom dela kat. Cerkev. Ker smo že pri tem predmetu naj kot zadnje povem še, kako se v sili krsti. Otroka se na glavi (najbolje na čelu) oblije z vodo — ni treba, da bi bila krstna ali sploh blagoslovljena voda, glavno je, da je res voda — in sicer po možnosti trikrat (za veljavnost pa zadošča samo enkrat) in se med oblivanjem izgovarjajo tele besede, ki jih ne smemo prav nič spremeniti: Jaz te krstim v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. To seveda v katerem koli jeziku. Naj bi starši svoje odraščajoče otroke naučili, kako se krsti, ker je možno, da pridejo kdaj v okoliščine, ko bodo morali krstiti. Vsak kristjan bi to moral znati.

Je nedeljska maša še obvezna?

V službi se je vnela huda debata. Kolegica je trdila, da nedeljska sv. maša ni več obvezna. Prepričevala sem jo, kar sem mogla. Na „roditeljskem sestanku“ pri marijanistih so nam tudi povedali, da so našim otrokom rekli, naj gredo k maši, kadar čutijo potrebo. Kaj pravite? Tudi v zavodu,

kjer so pripravljali deklice na prvo sv. obhajilo, so na vprašanje, če je opustitev nedeljske maše greh, odgovorili, da pač ni lepo, če ne gredo.

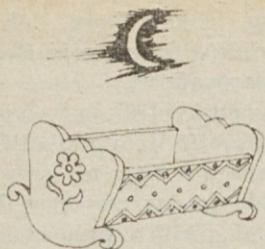
Tri stvari bi odgovoril na Vaš dopis: 1. Nedeljska maša je še vedno obvezna. Je to cerkvena zapoved, ki resno veže vsakega katoličana po izpolnjenem 7. letu starosti. Papež je edini, ki more to zapoved omiliti, popolnoma odpraviti je tudi on ne more, ker je sam Kristus rekel, naj obnavljajo njegovo daritev, opravljeno pri zadnji večerji, njemu v spomin. In že samo dejstvo, da je Kristus svoji Cerkvi dal sredstvo najvišjega češčenja božjega, vso Cerkev obvezuje, da na ta način Boga tudi dejansko časti. Cerkev le podrobneje določi, kolikokrat in na kakšen način naj se to vrši, dolžnosti same pa ne more odpraviti. 2. Iti k maši, „kadar kdo čuti potrebo“ — razodeva nepravilno in rekli bi skoraj trgovsko pojmovanje našega razmerja do Boga. Kot da naj bi se k Bogu zatekali samo v času potrebe. Kot gre človek v trgovino, kadar kaj potrebuje, ali pa k prijatelju, da si od njega kaj izprosi. Poznati Boga le, kadar smo v potrebi, duhovni ali pa časni, se pravi Boga postaviti takorekoč v službo človeku. To pa je popoln preobrat tega, kar mora v resnici biti naše razmerje do Boga. Ne obračamo se na Boga, samo kadar ga potre-

Maša za pogrnjeno mizo?

Znanec, praktičen katoličan, mi je zavzeto pripovedoval: „Sedeli smo za pogrnjeno mizo v župnijski dvorani, tudi duhovnik, ki je maševal. Sproti nam je razlagal obrede in pri obhajilu smo se sami obhajali.“ Ali se duhovnik lahko toliko oddalji od liturgičnih predpisov?

Žal se še vedno dobe duhovniki ki si prisvajajo pravico opravljati liturgične obrede več ali manj mimo zakonitih predpisov. Že kakšno leto sem je vsako novo eksperimentiranje prepovedano, držati se je treba uzakonjenih rubrik. Iz tega si sami lahko ustvarite sodbo o omenjeni maši. Štiri stvari so bile pri njej proti sedanjim liturgičnim predpisom: da se je maša vršila v župnijski dvorani, ko za to ni bilo nobene resne potrebe, da je duhovnik maševal sedé, da je med vso mašo razlagal obrede, kar je prepovedano od sanctusa do obhajila, in končno, da so se verniki sami obhajali. Duhovnik se morda ne zaveda, da s takšnim prelamljanjem predpisov daje zgled nepokorščine svojim vernikom in obenem zmanjšuje pri vernikih mašno skrivnost. Ne obsojamo duhovnika — to ni naša stvar — pač pa ugotavljamo, da je bilo njegovo ravnanje nepravilno.

bujemo. Žalostno bi bilo, če bi se otrok spomnil svojih staršev samo, kadar bi od njih kaj potreboval. Dober otrok je vedno rad ob svojih starših nazadnje seveda tudi ker potrebuje njihove pomoči. Tako je tudi med nami in Bogom. Bog je naš dobri Oče, s katerim bi se morali radi razgovarjati, ki radi občudujemo in poveličujemo njegovo veličino, ga radi prosimo odpuščanja in šele nazadnje ga tudi prosimo pomoči. K sv. maši hodimo torej ne v prvi vrsti zato, da bi od Boga kaj prejeli — saj prejeli bomo itak — ampak da mu izkažemo svojo hvaležnost in ljubezen. 3. Med „ni lepo“ in „greh je“ je pač velika razlika. Opustiti nedeljsko mašo ni samo „nelepo“, ampak je resen greh, žalitev Boga. Le iz versko-vzgojnih razlogov morda ni popolnoma napačno, če ne govorimo o grehu, ampak bolj o tem, kako naj skušajo Bogu delati veselje z veselim izpolnjevanjem božje volje. Otroško srce je namreč velikodušno in zmožno na takšne nagibe bolje odgovoriti kot pa na strah pred grehom. Gre torej le za drugačen način, kako otroku dopovedati, da Bog resno želi in hoče, da hodimo ob nedeljah k sv. maši. Če pa otrok na te nagibe ne odgovori mu je pa treba kar resno povedati, kako je Bog zaradi njegove malomarnosti resno užaljen in kako je prenehal biti božji prijatelj, ki si mora pri dobri sv. spovedi to prijateljstvo pridobiti nazaj.

v družini

VERSKA VZGOJA

Vera je vsota osebnih odnosov do Boga.

Otrok mora najprej doživeti božjo pričujočnost. Na osnovi božjega bivanja si bo mogel izoblikovati svoj odnos do Boga.

Otrok spozna Boga iz življenja staršev. Posebno molitev je za to nujno potrebna. Starši in druge osebe v družini se v molitvi obračajo k Bogu. Bog je oseba, s katero govorijo, jo častijo, se ji zahvaljujejo, priznavajo njegovo vzvišenost in mogočnost ter se k njej zatekajo v svojih potrebah.

Važno je, da je molitev pristna. Otrok mora čutiti, da oče in mati govorita z Bogom, četudi ga ne vidita. Bog postane tako del družine, sestavni del življenja, brez katerega ni mogoče ne biti ne živeti ne delati. Molitev je priložnost, ko se družina izrecno obrača k Bogu, čeprav ga čuti vedno navzočega. Otroku v dobi, ko neprestano izkuša nekaj novega, ni težko priznati Boga. Tudi predstavljati si ga more po svoje.

Pri pridobivanju delovnih navad starši lahko otroku tu podajo najbolj preprost razlog za obveznost ukazov: „Bog hoče tako!“ Tako za obveznostjo ukaza stoji še avtoriteta Boga. S tem pa tudi vedna pričujočnost božja, ki otroka spremlja na vseh njegovih potih.

Poleg molitve in sklicevanja na božjo avtoriteto je treba misliti tudi na splošno okolje družine. „Krščansko okolje“ pomeni vero v božjo pričujočnost in vsemogočnost, prepričanje o božji previdnosti, ki vse vodi, zavest božjega otroštva in neizmerno zaupanje v Boga. Na ta način postane Bog nevidni, toda resnični član družine, ki se ga vsi veselijo in se čutijo ob njem zavarovane.

Prav zavarovanost je pa tudi ena izmed osnovnih otrokovih zahtev. Otrok se čuti bitno ogroženega. Zavaruje ga materina in očetova ljubezen. Toda otrok vidi, da se oče in mati v molitvi obra-

čata k nekemu še močnejšemu in vsemogočnemu, to je k Bogu. Tako otrok občuti tudi Boga, ki ga varuje, ščiti in brani. Prav zato je Bog poleg staršev življenjska osnova otrokove zavarovanosti.

Nebogljenost in življenjsko ogroženost občuti otrok posebno takrat, ko je še majhen. Zato govorijo verski vzgojitelji o najboljši dobi verske vzgoje prav v prvih letih življenja. Če Bog ni prišel v otroka v predšolski dobi, je kaj težko, da bi ga pozneje vnesli v njegovo dušo. Zato je tudi verouk otrok, ki niso bili v predšolski dobi uvedeni v versko življenje, tako neučinkovit.

V. D.

Zakon – skrivnost zavita v ljubezen

Ne moremo si misliti krščanskega zakona brez križa

Ta križ more biti iz najrazličnejšega lesa: bolezen, neuspehi, težko vzgojljivi otroci, zakon brez otrok, lastna nepopolnost, nezadovoljnost sam s seboj itd. Noben kristjan in noben krščanski zakon ni brez lastnega križa, ker ga Kristus nikomur ne odvzame, pač pa da vsakomur zadosti moči, da

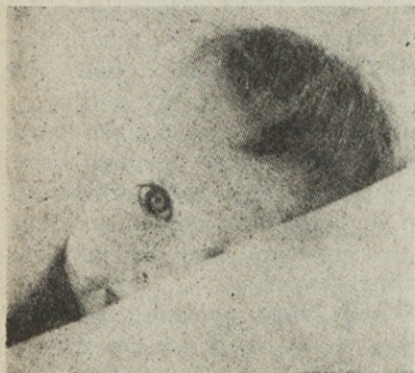
more svoj križ nositi in posnemati Njega, ki ga je nosil pred nami.

Kakor je res, da močneje čutimo željo po božji ljubezni do nas v trpljenju in preizkušnjah, tako je tudi res, da si mož in žena dokazeta resnično ljubezen v trpljenju, v preizkušnjah in v žrtvovanju drug za drugega.

Avstrijci imajo tale pregovor: „Zakon je kakor procesija, pri kateri gre križ vedno spredaj.“ Vendar procesije ne sestavlja le križ, ampak jo spremlja tudi veselje, sreča...

Križ v zakonu moramo gledati kot kristjani in v zavesti resničnega praktičnega življenja, ki ni niti samo veselje niti sama žalost, ampak se oboje prepleta do končnega razpleta v veselju brez križev v kraljestvu poveljčanega Kristusa.

Malo preveč črnogledi Francoz Montaigne pravi: „Zakonski stan

je kakor ptičja kletka: ptiči, ki so zunaj nje, hočejo priti na vsak način notri, tisti, ki so notri, pa ven.“ Za tiste, ki gledajo na zakon samo po človeško in računajo le s svojimi močmi, res velja gornja misel. Da je takih zakoncev veliko potrjuje visoko število razporok. Toda če sta si dva pri poročnem oltarju v Kristusovem imenu obljubila zvestobo in ljubezen bosta skupaj s Kristusom tudi nosila težo skupnega življenja. Težave, ki so lastne vsakemu zakonu, ne smejo nikdar preglasiti privoljenja, ki sta si ga dala drug drugemu pri poroki.

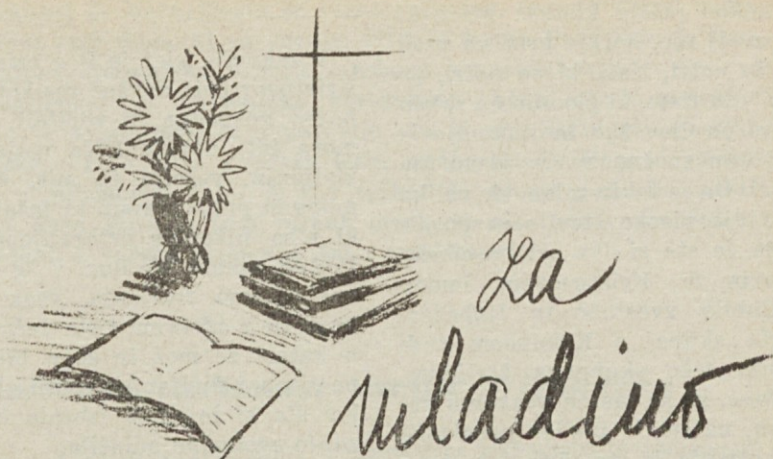
— — —

V zakonih, kjer je Bog oziroma Kristusov križ navzoč res kot duhovni gospodar in voditelj, tam mora biti neuklonljiva volja do življenja, veselje in mir, kljub mnogim preskušnjam in težavam, ki niso nikomur prihranjene. V takšne zakone bo Bog, v še tako gosto temo trpljenja, vsak dan posvetil z odsevom tiste večnosti, h kateri se mož in žena bližata po skupni življenjski poti — kakor sta si jo sama izbrala in se zanjo svobodno odločila.

Bo še

Terezija Repovž, absolventka trgovske šole Instituto Militar Dr. Dámaso Centeno, je prejela letos zlato in srebrno plaketo in diplomo kot najboljša študentka z najvišjim celotnim redom izmed vseh 147 trgovskih šol v Buenos Airesu. Nagrado podeljuje vsako leto ustanova buenosaireške borze

IN SEDAJ NAPREJ V ŽIVLJENJE

Da, začel si živeti, ko si se rodil. Naravno. Vendar pravo, resnično, široko življenje se pričinja tedaj, kadar zoriš iz dneva v dan, kadar vzameš življenje resno, in drugi ne gledajo nate kakor na otroka. To življenje je tvoja bodočnost. Sedaj se moraš učiti. Jutri, pojutrišnjem in vedno moraš graditi svojo osebnost. Postaviti se moraš na mesto, ki ti v svetu pripada. To je nekaj razveseljivega. Bogati naše življenje in ga naredi privlačnejšega. Tisti, ki se mu zdi, da se ne more ničesar več novega naučiti, je star, je orabljeno bitje, čeprav njegova osebna izkaznica z datumom njegovega rojstva to zanika.

Tisti, ki ni našel svojega položaja v svetu, v družbi, bo kmalu osamljen, čudak, sebi in drugim v nadlego. Smo del velike skupnosti, ki jo moramo pomagati oblikovati in voditi naprej. Naše delo je veliko; najti moramo pot, ki vodi ven iz naše lastne osebe k bližnjemu. Na ta način postanemo pravi ljudje, dobri člani človeške družbe, ki se ne izgublajo v začaranem krogu svoje skope sebičnosti.

Gradiš svoje življenje za bodočnost, predstavljam si, da si vesel. Upam, da to veselje, ki ga nosiš v sebi — včasih okrnjeno zaradi težav in razočaranja — ne bo nikoli ugasnilo. Težave so zato, da jih premagamo. Ob vsaki zmagi boš močnejši, sposobnejši, da se soočiš s prihodnjo težavo in zmago v življenju.

Še kratka zgodba.

Janez Podlipnik. Ko je končal šolo, je začel delati z očetom v tovarni. Doma se jim je zdelo to tako naravno, da njega niti vprašali niso, kaj misli, kaj želi.

„Janez, priden bodi,“ mu je rekel oče, ko ga je izročil predelavcu osrednjega oddelka tovarne. Sto štirideset delavcev se je premikalo tam noč in dan. Nepretrgoma je ropotalo, žvižgalo, slišali so se udarci kladiva, klici, odgovori. Človek bi oslepel in oglušel prvi dan.

Janeza so poslali v osrednji oddelek. Bil je pameten, priden in nadarjen fant. Takoj se je znašel.

„Janez je dober fant,“ so rekli delavci okrog njega. Bil je najboljši. Kmalu so to odkrili, ni jim ugajalo.

Ko je dolgi Peter pripovedoval neko prav nesramno šalo, so se vsi smejali in rezgetali kakor konji, ki začutijo v svojih udih pomladno odjugo po dolgi zimi. Janez se ni niti nasmehnil. To je bil višek. Bilo je kakor ugovor ali stavka, protest. Janez enostavno ni „sodeloval“. V začetku je postal rdeč kakor paradižnik. Bil je jezen sam nase in je še bolj zardel. Najrajši bi videl, da bi se pod njim udrla zemlja in ga požrla. Vendar moral je biti tam in ostati miren. Janez je vztrajal.

Dekleta in fantje na mladinskem srečanju v mali dvorani Slovenske hiše
(foto Martin Dobovšek)

„Peter, pazi na fantka,“ je rekel Friderik. „Ta šala ni za otroke, lahko mu škoduje,“ se je norčeval iz Janeza. Drugi so se smejali. Janezu je bilo dovolj in je treščil.

„Gotovo, da takih umazanosti ne prenesem. Meni ugaja dostojnost. Kaj hočeš, vsak ima svoj okus.“

„Oh, kako fin,“ se je norčeval Peter in mlaskal z jezikom. Janez je molčal in zadeva je bila končana, vsaj za nekaj časa.

Vendar se je stvar ponavljala. Janez se ni ustrašil. Ostal je zvest svojim načelom in samemu sebi. Vedno bolj je spoznaval tovarno in ozračje v njej. Najslabši je bil Friderik. Bil je star devetnajst let in njegov način govorjenja je bil vedno nesramen. Janezu je bilo neprijetno v njegovi bližini. Posebno v ponedeljkih je vedno pripovedoval nesramne dogodivščine.

„Dekleta so hudobne kakor noč,“ je stokal in začel pripovedovati svoje izkušnje pretekle noči.

Vsi so se smejali, razen Pavla, ki je bil pošten fant, vendar se je bal in je molčal. Janez je hotel dokazati, da se Friderika ne boji. Prav v tistem trenutku je Peter začel eno svojih dogodivščin.

„Fantje,“ je cvilil Peter, „dekleta so taka...“

„Friderik,“ Janezov glas je bil trd. „Veš, kakšna razlika je med teboj in prašičem?“

Friderik ga je pogledal. Punčici njegovih oči sta bili kakor piki pod vprašajem.

„Kaj si rekel? Razlika med menoj...“

„Med prašičem in tvojo osebo. Ah, je ne najdeš? Tudi jaz ne.“
Vsi navzoči so udarili v smeh.

„Ne približaj se mi, ker ti bom zdrobil glavo,“ je rekel Friderik.

„Trepetam pred tabo,“ mu je odgovoril Janez in z vso močjo udaril s kladivom po jeklu, da so se utrinjale iskre.

To se je zgodilo po šestih mesecih službe. Že se je znal sam braniti.

Se nadaljuje.

Otto Goldmann — Prir. M. Mt.

Da je Kristus Maziljenec slavljenno ime, dano Jezusu iz Nazareta, ki je Bog Sin ter se je učlovečil. Torej je Jezus Kristus pravi Bog in pravi človek. Postal je nam enak in nas osvobodil naših grehov, ki smo jih zagrešili proti Bogu Očetu. To dejanje, izbrisanje naše krivde, ki nas postavi zopet v prijateljstvo z Bogom in nam da božje življenje, je dejanje odrešenja. Zato je Kristus Odrešenik človeštva. Vendar odrešilna milost ne deluje proti naši volji, če mi sami nočemo. Če jo sprejmemo, moramo z njo sodelovati. „Jaz sem Pot, Resnica in Življenje,“ pravi Gospod. Na ta način ima naše življenje svoj smisel, potrebno notranjo moč in svoj končni namen v Kristusu.

Križ. Že v starem veku so ga uporabljali kot najbolj boleče in najsramotnejše sredstvo za usmrtitev obsojencev. Zaradi odrešilne Kristusove smrti na njem je postal križ simbol pripadnosti Kristusu, znamenje odrešenja ter zmage nad grehom in smrtjo. Je tudi simbol Kristusove ljubezni. Če nosiš na vratu križ — zlat ali srebrn — glej, da ni samo okras. Tudi znamenje križa ki ga narediš z roko, je znak blagoslova in posvetitve tvojih misli, volje in dejanj; (na čelu, ustnicah in prsih) zato ne sme biti le hitra kretnja tvojih rok, ki bi jo naredil brez premisleka.

Evangelij je vesela novica ali veselo oznanilo Kristusa Odrešenika. Štirje evangeliji so napisani po Mateju, Marku, Luki in Janezu Evangelistu. V njih je popisano življenje, delo in nauk Kristusov. Štirje evangeliji tvorijo sveto pismo nove zaveze.

Cerkev je skupnost, družba vernikov, ki so krščeni v Kristusu in verujejo Vanj. Krst je duhovno rojstvo, začetek božjega življenja, vstop v Kristusovo družbo, ki je božja družina, Njegovo Cerkev. Zato Cerkev ni družba, kamor bi vstopali, potem ko smo plačali članarino, pač pa skupnost življenja v Kristusu in je kristjan njen ud. V Kristusu in po Njem so resnično združeni vsi, ki so krščeni. Tako je Cerkev res katoliška, se pravi vesoljna, ker zaseže vse ljudi, ki verujejo v Kristusa in se trudijo, da bi vsi prišli k Njemu (Pojdite in učite). Cerkev je nadnaravna družba, ki se pojavi v treh oblikah: Cerkev romarica ali Cerkev na poti (živi verniki na zemlji), trpeča Cerkev (duše pokojnih, ki se očiščujejo v vicah) in zmagoslavna Cerkev (svetniki v nebesih).

Nezmotljivost Cerkve je dogma — verska resnica —, ki jo moramo verovati. Kar uči Cerkev po svoji učiteljski službi (škofovske sinode, koncil, ki mu predseduje papež, ali kadar govori papež sam „ex cathedra“ kakor najvišji uč-

telj), se ne more zmotiti glede verskih in moralnih zadev. Ni pa nezmotljiv, kadar govori o privatnih mnenjih, ki ne zadevajo vere.

Papež. Je naslednik svetega Petra in kot tak Kristusov vikar na zemlji. Je rimski škof. Kristus je dal svetemu Petru in njegovim naslednikom najvišjo moč, to je duhovno oblast zavezati in razvezati. Po tej oblasti je papež glava vse Cerkve. Imenujemo ga tudi sveti oče, zaradi svetosti njegove vzvišene službe, ne zaradi svetosti njegovega osebnega življenja. Papež je človek in kot tak lahko tudi greši in se zmoti. Njegova nezmotljivost se ne nanaša na njegovo osebno mnenje, pač pa

samo na njegove uradne določbe v zadevi vere in morale (kadar govori „ex cathedra“). Kdor govori o slabih papežih, ne ve ali noče vedeti resnice. Od 263 papežev, ki so bili do sedanjega časa, je bilo 31 mučencev in 62 jih je bilo proglašanih za svetnike. Kristus sam je izvolil svetega Petra za svojega naslednika in prvega vikarja (predstavnik), čeprav ga je Peter trikrat zatajil. Svetost papeške službe in nezmotljivost njegovih določb pridejo od samega Kristusa in ne zavisijo od osebne svetosti določenega papeža. Se nadaljuje.

Prir. M. Mt.

GREŠ, JEZUS, Z MENOJ?

Pomagaj nam, Jezus, razumeti tvoje bolečine in molitev na križu

● Kaj si v resnici hotel reči, ko si na križu spraševal Boga, zakaj te je zapustil?

● Si morda ponavljal kak star psalm, ali pa si se res čutil od Boga zapuščenega — v tistih strašno bolečih trenutkih — ko je čas ustavil svoj tek in ga takoj nato preusmeril od hudiča k Bogu?

● Ljudje pravijo, da je bil to najmočnejši trenutek tvoje agonije na križu, da je bila tista duševna zapuščenost kakor novo duhovno križanje poleg telesnega. Pravijo, da je tedaj tvoja srčna stiska postala popolnoma eno s telesnim trpljenjem.

● Kljub temu, si klical k Bogu. Nikoli se nisi čutil dejansko ločenega od Očeta. Meni je ravno to tvoje junaško zadržanje mera tvojega najglobljega dialoga z Bogom — to je bila tvoja najgloblja molitev.

● Če je tvoja volja, da razumem — kaj si tedaj hotel reči, Gospod?

Hudičev advokat

Morris West - Jože Škerbec

XI. Poglavje

Medtem ko sta se Blaise Meredith in Aldo Meyer pogovarjala pod figovim drevesom, je Anne Louise de Sanctis sprejela v preokrašenem graiskem sa onu Nino Sanduzzi.

Vstala je pozno, čeprav bolj razpoložena kot po navadi, in ko ji je sobarica povedala, da jo ča-

kata Nina in deček, se je še malo zamudila z zajtrkom in toaletto. Kramijala je deset minut z Nicholasom Blackom, ki je bil na vrtu s slikarskimi potrebščinami, na hitro pregledala domače račune in jedilni list za večerjo, se namestila v salonu in poslala služabnika po Nino Sanduzzi.

Sedaj sta bili sami, medtem ko si je Paolo drgnil noge na vrtni poti, ogledoval vrtnarje, ki so hodili od enega konca do drugega po cvetličnih gredah, in leno spreletavanje rumenega metulja med drevesi.

Contessa je sedela na stolu z visokim naslonilom. Pravkar se je polepšala in njen videz je bil rahlo zmagoslaven. Roke je imela na krilu in preiskujoče oči uprte v neekspresivni obraz vaščanke, ki je stala pred njo, vsa zaprašena s poti, s coklami na bosih nogah, toda vzravnana in ponosna kot orevo, ki se pripravljala kljubovati vetru.

„Razumela boš,“ je dejala Anne Louise de Sanctis. „da je to izredna priložnost za dečka.“ Uporabljala je domače tikanje, da bi poudarila razdaljo med graščakinjo in deklo.

„Delo je,“ je odvrnila mirno Nina Sanduzzi. „To je dobro za otroka. Če bo delal vestno, bo dobro tudi za vas.“

„Kaj se njemu zdi? Se je razveselil?“

„Kdo more vedeti, kaj hoče

otrok? Tukaj je pač, pripravljen, da začne delati.“

„Nisva govorili o plači“

Nina Sanduzzi je napravila kretnjo, da je to ne zanima posebno.

„Doktor je dejal, da mu boste plačali, kot je navada.“

Anne Louise de Sanctis se je blagohotno nasmehnila.

„Naredili bomo nekaj boljšega. Gospod Black mi pravi, da je deček nadarjen in da ima dobre lastnosti. Plačali mu bomo plačo za moškega.“

„Za delo moškega, prav. Doktor bo delal kot moški.“

Odgovor je bil dvorezen, vendar contessa ni doumela osti, ker je bila šibka v narečju. Nadaljevala je torej ustrezljivo in veselo:

„Če bo deček pridno delal in veliko obetal, lahko veliko storimo zanj, ga izobrazimo, mu pomagamo, da napravi kariero, morda ga celo pošljemo v Rim.“

Nina Sanduzzi je zamišljeno prikimala, njen pogled pa je ostal še naprej zastrt in neizrazit. Preprosto je dejala:

„Njegov oče je bil izobražen človek. Ponavljal mi je, da je treba najprej vzgojiti srce in potem glavo.“

„Seveda“ je odvrnila contessa s prisiljeno živahnostjo. „Njegov oče! Giacomo Nerone je bil tvoj ljubimec, kajne?“

„Bil je človek, ki sem ga ljubi-

la,“ je dejala Nina Sanduzzi. „On me je ljubil in ljubil je otroka.“

„Čudno je, da se ni poročil s teboj.“

Niti senca vznemirjenja se ni pokazala v mirnih očeh in na spokojnem obrazu. Stavek je obtičal v tišini. Anne Louise se je polastil bes. Rada bi udarila žensko in videla rdeče madeže svojih prstov na njeni temni koži. Toda ni si smela privoščiti tega užitka, ker je morala biti diplomatska in uporabljati nasmeške in pretvarjanje. Živahno je torej nadaljevala:

„Deček bo seveda bival tukaj. Čutil se bo udobno in dobro bo hranjen. Lahko ga boš imela na svojem domu ob nedeljah.“

„Sem govorila z monsignorjem iz Rima,“ je dejala Nina z mirno preudarnostjo. „Prosila sem ga, naj govori z dečkom in mu pomaga. Paolo je v težkih letih.“

„Ne bi smela nadlegovati monsignorja Mereditha,“ je dejala osorno contessa. „Boln je in zaposlen z važnimi zadevami.“

„Ukvarja se z mojim Giacomo, signora. In kaj more biti važnejšega od Giacomovega sina? Razen tega mi je monsignor dejal, da bo srečen, če bo mogel pomagati.“

„Lahko greš,“ je rekla contessa. „Pusti tukaj dečka in vrtar mu bo odkazal delo.“

Nina Sanduzzi ni napravila kretnje, kot da bi odhajala, pač pa se je sklonila in vzela v ro-

ke slamnati cekar, ki ga je zmeraj nosila s seboj. Poiskala je v njem majhen zavojček, skrbno zaviti v papir, in ga ponudila contessi.

„Kaj je to?“

„Moj sin bo vstopil v vašo hišo. Ne sme priti s praznimi rokami. Je dar.“

Preprosta hvaležnost kretnje je zbegala contesso. Osupla je vzela zavojček in dejala:

„Hvala. Smem vprašati, kaj je?“

„Sva revna,“ je dejala Nina Sanduzzi. „Damo od svojega srca. ne od svojega bogastva. Nekega dne bo Giacomo morda blažen in tedaj bo to dragoceno za vas. Je košček perile ki ga je imel na sebi, ko so ga ubili. Je okrvavljen. Hočem, da ga sprejmete, od njegovega sina.“

Anne Louise ni odgovorila; z brezkrvnim obrazom in tresočimi ustnicami, ki so nekaj neslišno šepetale, je strmela v zavojček kot hipnotizirana. Ko je čez čas dvignila pogled, je Nina že odšla in videla je le sončne žarke, ki so poševno osvetljevali prašne drobce, in zeleno krpo trate, po kateri je ob vrtnarju hodil deček, ki bi bil lahko njen sin.

— — —

Aldo Meyer in Blaise Meredith sta se vzdignila od mize in se sprehajala po kamniti potki, ki je prečkala vrt. Prehajala sta iz sonca v senco in nazaj in njuni čevlji so topotali ob kamnih.

„O čem sva si na jasnem do tega trenutka?“ je vprašal Meredith na svoj natančni in legalistični način. „Kaj imava? Ubežnika zaljubljenega moškega, človeka ki prevzame vodstvo in odgovornost v naselju ki mu je nudilo zatočišče. Njegova preteklost je skrivnost, njegova prihodnost dvomljiva, njegova sedanjost je — kar ste mi vi povedali. Nimamo znakov ne o njegovem verskem prepričanju ne o njegovem moralnem zadržanju. Navidezno živi v grehu. Njegova dejanja, sama po sebi dobra, nimajo duhovne vrednosti. Sedaj.“ — brnil je kamenček in opazoval, kako je letel proti grobemu kamnitemu zidu — „sedaj pride, po mojih zapiskih, v krizo, v trenutek spreobrnjenja, v katerem ali zavoljo katerega se odstrani od tiste ženske in se preda Bogu. Kaj veste vi o tem?“

„Manj kot bi moral,“ je dejal odločno Meyer. „Mnogo manj kot Nina, s katero boste govorili danes popoldne. Povedal vam bom, če vam ravno prav pride...“

— — —

„Zima je bila hujša, kot so si mogli predstavljati. Sneg je padal v viharnem metežu od visokih gorskih vrhov zahoda, da je jemale vid. Nakopičil se je v obcestnih jarkih in usedlinah. Zabil je sledove po hribih, polomil veje oljčnih dreves in se kopljal pred hišnimi vrati. Zamrzal je in veter je nosil srež s površine in odkri-

val poledenele snežne gube, ki so bile videti kot valovi v belem in mrtvem morju. Potem je nastopilo brezvetrje in nato spet snežni viharji, ki so nižjo trdo skorjō odeli z mehkim plaščem.

Vojaštvo, ki se je borilo na jugu, je izkopalostrelske jarke in čakalo odjuge. Zmrznjenje je pospravilo ali pohabilo več članov patrolj, ki so taborili v hribih. Zaostali ali ubežniki so trkali ponoči na zapahnjena vrata in če jim niso odprli, so umrli v snegu pred jutranjo zarjo.

Znotraj hiš so se družine tiščale v velikih posteljah, da jih ne bi zeblo. Vstajali so le za potrebo ali pa za hranjenje, kajti z zalogo premoga je bilo treba varčevati. Podi iz zemlje so bili zmrznjeni in burja je vlekla skozi špranje razmajanih vrat in oken, ki so jih mašili z ilovico in starimi časopisi. Stari ljudje so pokašljevali in se pritoževali nad bolečinami v sklepih in mladi so se premetavali z zabuhlimi lici, vnetimi grli in zamašenimi prsi. Kadar je kdo umrl, kar se je dogajalo večkrat, so mrliča spravili ven v sneg in ga v njem pokopali do odjuge, saj kdo bi tesal krste v tistem krutem vremenu in kdo bi skopal jamo na božji njivi, ko je bila zemlja trda kot granit.

Živeli so kot živali v zimskem spanju; vsaka skupinica je bila otok v snežnem morju; telesa so dobivala toploto drugo od drugega, navajena na smrad sleherne-

ga; grizli so skupni kruh in pre-mišljevali, če bodo mogli prestati in če se bo kdaj povrnila pomlad.

Kadar je kdo trkal na vrata, so se delali gluhe. Kvečjemu roparji ali norci ali pa do konca sestradani bi si drznili hoditi ob takem vremenu. Če so se udarci ponavljali, so preklinjali v zboru, dokler ni pojenjalo klicanje in je bilo slišati hreščanje stopinj po zmrzlem snegu. Spoznali so le udarec in odgovarjali le na glas Giacoma Neroneja.

Vse dni je od jutra do večera hodil okoli, obiskoval hišo za hišo, z zaraščeno brado, v škornjih, ovitih v vrečenino, oblečen v nepregledne plasti cunj, primernih za strašilo, in na glavi s čepico, narejeno iz Ninine nogavice, vendar zmeraj nasmejan. Na hrbtu je nosil star vojaški nahrbtnik, natlačen z obroki, žepe pa je imel natrpane s tabletami aspirina. steklenico ribjega olja in drugimi različnimi zdravili.

V vsaki hiši je ostajal, dokler so ga potrebovali, toda ne več. Nadziral je zaloge, pregledoval bolnike, jim predpisoval, kar je mogel, kuhal je juho tistim, ki sami niso mogli, počistil nakopičeno nesnago in šel svojo pot naprej. Vendar predno je odhajal, je imel zmeraj pet minut časa, da jim je sporočil novice in pozdrave, in še par minut, da se je pošalil z njimi in jih tako zapuščal dobre volje, medtem ko je sam odhajal v zunanjo puščobo. Če je

bil potreben Meyer, se vrnil z njim. Če je bila smrtna nevarnost, je skušal pripeljati duhovnika, čeprav je bilo to bolj negotovo, kajti oče Anzelm je bil star, ni prenesel mraza in se je upiral iti, in mladi župnik iz Gemella Maggiore je bil pogosto popolnoma zaposlen z lastnimi farami, ki so umirali.

Zadnji Neronejev obisk je bil vsak dan za Meyerja. Spila sta šilce žganja, se porazgovorila in Giacomo je odhajal navzdol v Ninino kočo.

V začetku je bil vesel. Izzivanje njegove moči in življenjske sile ga je razvnemalo. Kasneje, ko je december prešel v januar in se vreme ni zboljšalo, je postajal živčen, zaskrbljen, kot človek, ki premalo spi in preveč preišljuje. Meyer ga je opominjal, naj počiva, naj ostane nekaj dni doma z Nino, a je gladko odklanjal in potem se je zdelo, da se trudi še bolj.

Nazadnje, nekega strašnega večera, ko je tulil veter je prišel v Meyerjevo kočo, spustil na tla nahrbtnik, spil žganje v enem požirku in dejal nenavadno:

„Meyer, govoriti vam moram.“

„Saj govorite zmeraj,“ je odvrnil Meyer. „V čem je različen nocojšnji večer od drugih?“

Nerone se ni zmeril za ironijo in je nadaljeval:

„Vam nisem nikoli povedal, zakaj sem prišel?“

„To je vaša stvar Nobene ob-

veznosti niste imeli, da bi mi pripovedovali.“

„Rad bi vam povedal sedaj.“

„Zakaj?“

„Potrebo čutim.“

„Dober razlog je,“ je pripomnil Meyer smeje.

„Povejte mi, Meyer... Verujete vi v Boga?“

„Vzgojili so me, da bi veroval Vanj.“ je dejal Meyer z nekim pridržkom. „vendar moji prijatelji fašisti so napravili, kar so le mogli, da bi me prepričali o nasprotnem. Recimo, da sem brez predsodkov glede tega. Zakaj me vprašate?“

„Ker se vam lahko zdi neumno, kar vam bom povedal.“

„Človek ima pravico, da pove neumnosti, kadar tega potrebuje.“

„Prav dobro. Mislite, kar se vam zdi, o tem, kar vam bom povedal. Sem Anglež, to veste. Sem častnik, tega niste vedeli.“

„Uganil sem.“

„Tudi sem ubežnik.“

„Kakšno pripombo pričakujete?“ je vprašal ironično Meyer. „Kako vas preziram?“

„Ne govorite ničesar, za božjo voljo. Samo poslušajte. Bil sem v prednji četi za naskok Messine. Bila je zadnja točka odpora na Siciliji. Za nas ni to pomenilo nič posebnega. Vi ste bili premagani. Nemci so se jadrno umikali. Bila je preprosta čistilna operacija. Moja četa je morala izprazniti pol kvadratne milje bornih

stanovanj, ki so vodila do kamnite obale. Par strelcev, dva mitraljeza... nič. Zašli smo v slepo ulico, z okni proti nam in na najvišjem strelec. Brzdal nas je deset minut ob vstopu v ulico. Mislili smo, da smo ga zadeli in smo prodirali naprej. Ko smo prišli do hiše, sem ga, držeč se navade, pozval k predaji. Počil je drugi strel, tokrat iz najnižjega okna. Zadel je enega mojih mož. Vrgel sem granato skozi okno, počakal, da je počila, in nato vstopil. Našel sem strelca, ki je bil star ribič, neko žensko in dojenčka. Vsi mrtvi. Najhuje je bil raztrgan otrok.“

„Sadovi vojne,“ je dejal hladno Meyer. „Človeški element nič nima opraviti z Bogom.“

„Vem.“ je dejal Giacomo Nerone. „Toda človeški element sem bil jaz. Razumete?“

„Da razumem. Tako ste torej sklenili končati tisto. Spolnili ste že tisto, za kar so vas plačali. Od ostalega ste bili oproščeni. Vaše vojne je bilo konec. Je tako?“

„Več ali manj.“

„Pobegnili ste. Vendar kam ste upali priti?“

„Nisem vedel.“

„Zakaj ste prišli semkaj?“

„Tudi ne vem. Imenujte naključje, če hočete.“

„Vi verujete v Boga, Nerone?“

„Veroval sem. Za dolgo časa sem nehal verovati.“

„Pa sedaj?“

„Ne priganjajte me, človek bo-

žji. Pustite me govoriti po malem.“

Meyer je razprl roke v kretnjo nemoči in nalil veliko žganja v Neronejev kozarec. Ker je ta protestiral, mu je dejal poredno:

„In vino veritas. Spijte ga.“

Nerone je držal kozarec v tresočih rokah in hlastno pil, nato si je obrisal razpokane ustnice s hrbtno stranjo dlani. Dejal je otožno:

„Ko sem našel Nino, mi je bila ona zatočišče. Ko sva se zaljubila, mi je bila več: neke vrste odpustičanje. Ko je zanosila, sem čutil, kot če bi popravljaj, kar sem storil: nadomestil z novim življenjem tisto, ki sem ga uničil. Ko smo začeli skrbeti za te ljudi, je bilo zadoščenje, ki sem ga mogel darovati staremu ribiču in ubiti ženi. Ni bilo zadosti... Še ni zadosti.“

„Nikdar ne bo,“ je dejal Meyer. „Vendar kaj ima videti Bog pri vsem tem?“

„Če nima videti, je vse strahotna blaznost. Smrt ne pomeni nič, zadoščenje še manj. Smo mravlje na zemeliski skorji, ki so se porodile iz nič in ki se ihteč pehajo v izničenje. Eden od nas umrje in drugi se vržejo nanj, da požro njegove ostanke. Vsa ta dolina bi lahko poledenela do smrti in ne bi pomenilo ničesar popolnoma ničesar... Toda če je Bog... ima ogromno važnost... vsako življenje, vsaka smrt...“

„Pa zadoščenje?“

„Ne pomeni ničesar,“ je dejal mračno Nerone. „Razen če se človek izroči kot njen del.“

„Vi ste v globokih vodah, prijatelj,“ je dejal obzirno Meyer.

„Vem,“ je dejal s pridušenim glasom Nerone. „V nevarnosti sem, da se utopim.“

Naslonil je glavo na roke in zagrebel prste v lase. Meyer je sedel na rob mize in dejal lahko-tno:

„Dovolite mi, da vam svetujem, prijatelj, da vam dam zdravniški nasvet. Vi ste izčrpani od truda in lakote. Nikdar niste čutili gotovosti, če ste ukrenili prav ali napačno, ko ste pobegnili iz vojske, in ker ste utrujeni, vas je začelo grizti. Tukaj ste opravili dobro delo za nas in še ga vršite. Sedaj vam je začel povzročati skrbi Bog. Oprostite mi, kar vam bom povedal: polovico lažnega mysticizma, ki ga je na svetu, izhaja iz slabe prebave, preobilice dela, pomanjkanja spanja ali pomanjkanja spolnega zadoščenja. Če se hočete držati zdravniškega nasveta, ostanite doma in igrajte se z Nino nekaj dni medene tedne. Dodajte si dnevno izjemen obrok in pogostita se.“

Nerone je dvignil pogled in njegov temni in slabo obriti obraz se je sprostil v nasmehu.

„Veste kaj, Meyer? Tu je, kjer se vi liberalci motite. Ravno zato ni za vas mesta v XX. stoletju. Glede Boga je možno samo dvoje: priznavati ga kot katoličani ali

zanikati ga kot komunisti. Vi ga skušate skrčiti na bolečino v trebuhu ali na napad vročice ali pa na tolažljivo razmišljanje ob kavi ali cigarah. Vi ste Jud. Morali bi biti bolje obveščeni.“

„In kaj ste vi?“ je užaljeno vprašal Meyer.

„Bil sem katoličan“

„Tu je vaše zlo,“ je samozavestno dejal Meyer. „Vi bi bili lahko lober komunist, toda nikdar ne boste dober liberalec. Na dnu ste absolutist. Vera je za vas kot bolha v ušesu in jo boste nosili do dneva, ko boste umrli. Toda moj recept drži.“

„Ga bom premislil, doktor. Moram ga skrbno premisliti...“

Meredith je za hip obstal v sencu figovega drevesa in raztreseno cefral mesnati in odporni list ter začutil na prstih belkasti lepljivi sok. Čez nekaj časa je dejal:

„To je prvi žarek, ki ga odkrijem. o tistem, kar iščem v zgodbi kakšnega primera: božji poseg v človekove račune, začetek sprejemanja posledic vere, načelo osebnega razmerja med Stvarnikom in stvarjo. Če se ta vodilna misel nadaljuje...“

„Ponavlja se,“ je dejal počasno Meyer. „Toda v moji zgodbi so vrzeli. Spopolniti jih boste morali z drugimi pričami, kot je Nina Sanduzzi.“

„Če bi obstajali spisi,“ je dejal zamišljeno Meredith „bi bili v neizmerno pomoč. Človek bi lahko

sledil notranji osebni drži, ki bi razložila zunanje odnose.“

„Spisi obstajajo, monsignor, jaz jih imam.“

Meredith ga je pogledal začuden.

„Jih je veliko?“

„Velik sveženj. Nisem ga še odprl. Nina mi jih je izročila.“

„Bi jih lahko videl?“

„Če vam ni težko malo počakati,“ je dejal zbegano Meyer. „Nisem jih še prebral. V njih lahko najdem odgovor na mnogo vprašanj, ki me mučijo že precej časa. Doslej nisem bil gotov, če želim odgovora. Rad bi jih prebral danes popoldne, medtem ko se boste pogovarjali z Nino. Jutri vam jih bom izročil z ostalim delom izjave. Ste zadovoljni s tem?“

„Gotovo. Vzemite si več časa, če hočete.“

„Zadosti ga bo,“ je dejal smehljaje Meyer. „Dober spovednik ste, Meredith. Zadovoljen sem, da sem govoril z vami.“

Globoko zadovoljstvo se je pojavilo v Meredithovih očeh.

„Ne morete si misliti, kako sem vesel to slišati.“

„Zakaj, monsignor?“

„Mislim, da se prvokrat v življenju približujem ljudem. Groza me je misliti, koliko časa sem zapravil in kako malo mi ga še ostaja.“

„Potem,“ je dejal Meyer mrano, „boste pri Bogu“

„Saj to je tisto, kar me najbolj skrbi.“

Osebna prijateljca

Katoliški kard. Heenan (London, Anglija) je s posebno proslavo počastil anglikanskega nadškofa v Canterbury (Anglija), msgr. Ramseya, ob priložnosti, ko je ta javno napovedal, da bo letošnjega novembra za svojo 70-letnico zapustil vrhovno vodstvo anglikanske cerkve. Oba najvišja predstavnika obeh najmočnejših verskih skupnosti v Angliji sta že dolgo časa iskrena osebna prijateljca.

Koptsko-katoliško srečanje

V Kairu je bilo sredi leta skupno zborovanje zastopnikov koptske in katoliške Cerkve. Vodil je msgr. Moeller, tajnik vatikanskega Tajništva za edinost kristjanov. Koptsko-katoliški odbor je bil ustanovljen s skupno izjavo, ki sta jo 10. maja 1973 podpisala Pavel VI. in koptski patriarh v Aleksandriji, Shenouda III., ko je ta obiskal papeža.

Nagrade katoliškim časnikarjem

Nemški škofje so sklenili, da bodo odslej vsako leto podelili dve nagradi, katerih bosta deležna dva časnikarja (eden „veteran“ in eden izmed mlajših) kot priznanje za kako izrazito katoliško časnikarsko delo (tudi po radio ali TV). Nagradi bodo podelili vsako leto na „Svetovni dan družbenih obveščevalnih sredstev.“

svetovne

novice

Sveto leto v Argentini

Argentinski narodni odbor za obhajanje sv. leta je na drugi splošni seji pregledal dosedanje delo in obravnaval načrte za nadaljne proslave. Med drugim je bilo na dnevnem redu vprašanje ekumenskega srečanja z nekatoličani in nekristjani, sodelovanja otrok na otroški dan (z obdarovanjem in obiski otrok po otroških bolnišnicah), priložnostnih znamk, romanja v stolnico in obhajanja letošnjega božiča v duhu svetoletnega gesla spreobrnjenja in sprave.

Chaco in sv. oče

Guverner argentinske province Chaco je v svojem imenu in v imenu province podaril Pavlu VI. kot priznanje za njegovo priza-

devanje za mir, umetnino iz domačega lesa, delo kiparja José Mariscal Sv. oče se je po državnem tajništvu zahvalil in podelil vsem apostolski blagoslov.

Katoliška univerza podržavljena

Na posebni seji državnega ministra za vzgojo, guvernerja prov. Buenos Aires, provincialnega vzgojnega ministra in škofa v Mar del Plati, msgr. Pironia, so sklenili, da bosta dosežanji provincialna in katoliška univerzi v Mar del Plati podržavljene na lastno željo zastopnikov obeh univerz. To sta izrazila guverner, Victorio Calabro in škof v Mar del Plati msgr. Pironio.

Argentinski emigrantje v Brazilu

Msgr. Arns, nadškof v Sao Paulo (Brazil), je predsedniku argentinske škofovske konference, msgr. Tortolu, izrazil svojo zaskrbljenost glede dušnega pastirstva vedno bolj naraščajočega števila argentinskih emigrantov v Brazilu. Na to željo je šel v Brazil sredi letošnjega leta msgr. Villena.

Nagrade sv. Gabrijela

Argentinski odbor škofovske konference za obveščevalna sredstva, katerega predsednik je msgr. Villena, podeli vsako leto tako imenovani Premio „San Gabriel“. To je nagrada pod katoliškim vidikom najboljšim revijam, igralcem, TV in radioodtajnim postajam, ipd. Med najbolj znanimi so

letos dobili to nagrado: splošna deklška revija „Cristina“, v TV igralca Jorge Falcón in Niní Marshall, v teatru igralci Eva Franco, Néstor Suárez Aboy, José María Langlais in Santiago Gómez Cou ter v glasbi Ariel Ramírez za že pred leti objavljeno skladbo „La misa criolla“.

Sveto pismo v narečju

Venezuelska svetopisemska družba je objavila prevod sv. pisma v narečju guaicashamatori, ki ga govori kakih 10.000 prebivalcev v pokrajini ob reki Amazonki.

Težave dušnega pastirstva na Kubi

Od Castrove revolucije dalje je na Kubi vsako leto večje pomanjkanje duhovnikov. Novih je malo. domačim in tujim izgnanim duhovnikom pa je prepovedana vrnitev. Povprečno pride na enega duhovnika nad 45.000 vernikov, ponekod pa celo nad 90.000.

Libija proti bogokletju

Libijski poslanik v Rimu je izjavil, da „odločno zanikuje“ vest, po kateri naj bi danski filmski režiser Thasen dobil od libijske vlade dovoljenje za filmanje znanega bogokletnega filma o Jezusovem življenju na libijskem ozemlju.

Poljske žrtve

Med zadnjo svetovno vojno je bilo na Poljskem pod nemško in rusko okupacije pomorjenih 6

škofov, 2.197 duhovnikov, 144 bogoslovcev 272 redovnikov in 202 redovnic.

Delitev obhajila

Škofje v Ghani so za poizkusno dobo dali laikom dovoljenje za delitev obhajila. To bi bilo potrebno zlasti v krajih, kjer ni stalnega duhovnika. Toda sedaj so morali ta načrt opustiti, ker so se verniki odločno uprli temu, da bi laiki delili obhajilo.

Vecja kontrola orožja

Kardinal Cody, nadškof v Chicago (ZDA), je 455 duhovnikom svoje nadškofije razposlal pismo, v katerem jih roti, naj skupaj z verniki javno zahtevajo večjo kontrolo nad prodajo in uporabo strelnega orožja. Kardinal je predsednik odbora „Za obrambo življenja“ pri ameriški škofovski konferenci.

Poljski misijonarji

Misijonski odbor poljskih škofovskih konferenc je objavil, da deluje v misijonih 826 Poljakov. Od teh je 600 duhovnikov, okoli 170 redovnic in 45 laičkih bratov. Lani je odšlo iz Poljske 82 misijonarjev.

Misal v nemščini

23. septembra se bodo sestali v Salzburgu vsi škofje nemškega jezika in odobrili dokončni misal za bogoslužje v nemškem jeziku. Hkrati bodo obhajali 1200-letnico posvetitve salzburške katedrale.

ŽUPNIK ALOJZIJ KOŠMERLJ — UMRLI

Bralci DŽ po svetu se boste začudili, kakor smo se mi v Argentini, da je umrl pisatelj duhovnih člankov v naši reviji. Prišla je smrt nepričakovano, čeprav je zadnje mesece kazal znake bolezni, katero so mu odkrili 14 dni pred smrtjo. Umrl je 22. jul. 1974 v sanatoriju sv. Jožefa v Buenos Airesu, kjer je ležal samo 2 tedna.

Rajni župnik je bil rojen 25. julija 1899 v Sodražici. Svoje gimnazijske študije na klasični gimnaziji je prekinil sredi 7. razreda in odšel na fronto v 1. svetovni vojni, kjer je ostal do konca. Po vojni maturi je l. 1918 vstopil v ljublj. semenišče, kjer je bil 29. junija 1922 po škofu dr. A. B. Jegliču posvečen v duhovnika. Vse življenje je bil v dušnem pastirstvu, kar mu je ležalo po nara-

vi: živahen in resen, izobražen in vesten je preživel 3 leta kot kaplan v št. Rupertu na Dolenjskem, prav toliko na Trebelnem, nato je l. 1928 prišel k sv. Petru v Ljubljani in l. 1929 za stolnega kaplana in vikarja, kjer je postal stolni pridigar, ko se je umaknil kanonik dr. M. Opeka.

Duhovni svetnik Alojzij Košmerlj

L. 1936 je dobil župnijo sv. Petra v Ljubljani, kjer je prenovil cerkev in uredil župnijsko gospodarstvo. L. 1945 je 5. maja odšel v begunstvo. Začetne 3 tedne je preživel kot dušni pastir slov. beguncev v Monigo pri Trevisu, dokler ni odšel na Tirolsko v cistercijansko župnijo Mais in od tam l. 1948. v Argentino. Tukaj je bil 2 leti spiritual v slov. begunškem semenišču v San Luisu po želji škofa dr. Gregorija Rožmana. Učil je tudi cerkveno govorništvo, kakor že nekaj let v Ljubljani, ter liturgiko in duhovno bogoslovje. L. 1950 je prišel v nadškofijo La Plata pri Buenos Airesu, kjer ga je nadškof msgr. Solari imenoval za hišnega duhovnika v provincialni hiši bratov krščanskih šol de la Salle, kjer je ostal do smrti. Zadnje redno duhovno opravilo je imel v nedeljo 7. julija. Naslednji dan so ga odpekljali v bolnišnico, iz katere se ni več vrnil živ. V teh 24 letih je redno pomagal v slovenski skupini Florida—Villa Adelina—Carapachay pri sv. urah kot pridigar in spovednik. Za vso slovensko skupnost je večkrat vodil duhovne vaje in pisal članke v DŽ skozi dolga leta, kar čitatelji dobro veste.

Če moremo reči za človeka, duhovnika, da je velik, je Košmerlj bil velik po veri, upanju in ljubezni. Sam zase dobro prepričan in naštudiran o Bogu in njegovih razodetih resnicah je zvesto sprejemal razlago cerkvenega učiteljstva in z velikim veseljem ter prožnostjo te resnice razlagal. Saj je bil morda

najbolj znan kot dober in temeljit cerkveni govornik, bodisi na župnjah, kjer je bil župnik in kaplan. ne nazadnje v ljubljanski stolnici, bodisi ko je zlasti med revolucijo v Ljubljani možem in fantom v okviru Preroda skozi 4 leta vodil mesečne duhovne obnove, kjer je obravnaval temelje krščanskega življenja ter zlasti z verskega stališča kazal na zlo brezbožnega komunizma.

Posebno zadnja leta v tihoti samostanske kapele je veliko premolil. se pogovarjal v vsej ponižnosti z Bogom, nad katerim ni nikdar godrnjal, čeprav se je včasih čudil njegovim odločitvam ter želel čimprej spremembe v življenju v Cerkvi in svojem narodu. Mogel je govoriti s sv. Pavlom: Dober boj sem bojeval, tek dokončal, vero ohranil.

Vedno trden v krščanskem upanju je posebej zadnje mesece rad govoril o večnosti, o čemer je govoril duhovnikom še na zadnjem sestanku 26. junija: upanje vesele radosti. Ko sem ga pripravil na smrt v zadnji spovedi, je rekel: „Svoje poslanstvo sem dokončal, morem reči Gospodu Jezusu: V tebe sem veroval, v Tebe sem upal, rad sem Te imel. Pridi!“

Imel je resno ljubezen do Boga, iz katere se je odločil za duhovništvo in za begunstvo. Iz te ljubezni do Boga se je izpostavil v zadnjih letih pastirovanja v domovini pri razlaganju božje resnice ter prenašanju vseh trpkih ur pozabljenja v begunstvu ter nevšečnosti bole-

ni, katere je čudovito mirno sprejel ter prenašal.

Posnemanja vreden je bil v opisovanju svoje resnične ljubezni do staršev, o kateri je do zadnjega govoril z otroško nedolžnostjo. Vedno trden v duhovniški solidarnosti, od katere ga ni moglo nič odvrniti. Vessel je bil neznansko, da je v svoji prirojeni šegavosti sobratom po resnem predavanju mogel pripraviti veselo uro domačnosti pri mizi, kjer je rad posedel. Ljubezen do vseh ga je nagibala, da je veliko molil za vse, rad govoril v cerkvi ter mnogo pomagal revežem po Vincencijevi konferenci, ali še bolj skrito, da ni vedela levica, kaj dela desnica.

Veliko rojakov in Argentinecev se je poslovilo od njega na mrtvaškem odru v samostanski hiši, posebej pa še z udeležbo pri sv. maši dne 23. julija, katero sem skupaj s 24 sobrati Slovenci in Argentinci opravil. V pridigi sem po opisu življenja izrekel zahvalo rajnemu za vse, kar je naredil za Cerkev in naš narod ter ga priporočil v molitev. V cerkvi je še v lepih besedah krajevni župnik rev. Pooli spoštljivo in hvaležno omenjal življenje in delo, katerega je poklonil njegovi župniji. Direktor zavoda je govoril o redu in vestnosti, s katero je svojo službo med brati opravljal skozi 24 let. Na grobu se je v imenu slovenske skupnosti zahvalil in poslovil od župnika g. Rudolf Smersu in osebno zahvalo izrekel še g. Peter Klobovs.

Anton Orehar

Mladinske maše v Slovenski hiši

Zvezna odbora Slovenske dekliske organizacije in Slovenske fantovske zveze v Buenos Airesu organizirata že veliko let, na prve nedelje v mesecu, skupne mladinske maše v cerkvi Marije Pomagaj in po maši skupen zajtrk in nato predavanje in razgovor v mali dvorani Slovenske hiše. Pri teh mašah mladi pojejo liturgične pesmi in berejo mašna berila. Tudi pred sestankom navadno zapojejo kako slovensko pesem ali recitirajo primerno besedilo. Skrb za petje in zajtrk prevzemajo izmenoma krajevni odseki, sestanke pa začinja in vodi zvezni predsednik SFZ, letos Franci Žnidar, zaključí pa zvezna predsednica SDO, letos Martina Koprivnikar. Pred predavanjem razloži kratko duhovno misel duhovni vodja mladinskih organizacij dr. A. Stare.

Marča je na tem mladinskem srečanju govoril misijonar p. Lovro Tomažin DJ, nekdanji predsednik SFZ o svojih doživetjih in delu v Indiji in Afriki; v aprilu je predavala ga. Danica Petriček o nastanku in pomenu narodne folklorne imovine; maja g. Miloš Stare o odhodu staršev deklet in fantov iz Slovenije pred 29. leti in o nalogah naše mladine sedaj v Argentini; junija je govoril pisatelj Zorko Simčič o poslanstvu slovenske mladine v sedanjih razmerah; julija pa isti o osnovah človekove rasti; avgusta je predavala misijonska zdravnica sestra Rezka Žužek o razmerah in njenem delovanju v Vietnamu.

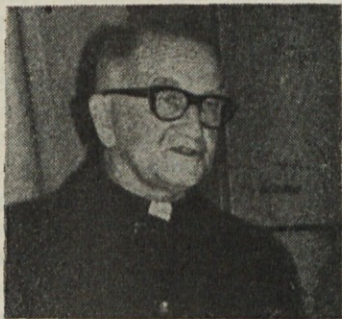
Poleg centralnih mladinskih maš organizirajo krajevni krožki in odseki mladinske maše tudi v krajevnih slovenskih središčih Velikega Buenos Airesa.

Obisk misijonarja Poderžaja

V juliju je obiskal slovensko skupnost v Buenos Airesu misijonar oče Stanko Poderžaj DJ, ki obhaja letos 70-letnico življenja in 45-letnico nepretrganega misijonskega delovanja v indijski Bengaliji.

Misijonar je najprej obiskal nekatera slovenska krajevna središča, maševal in pridigal ter razlagal rojakom o svojih misijonskih prizadevanjih, v nedeljo 14. julija pa je bila misijonska prireditev v Slovenski hiši. Ob 16. uri je v cerkvi Marije Pomagaj msgr. A. Orehar somaševal s p. Poderžajem in g. Francem Sodjo CM, ki je pridigal.

Po maši je bilo v dvorani Slovenske hiše skioptično predavanje očeta Poderžaja. Prireditev je začel

Misijonar Stanko Poderžaj DJ
(foto Marjan Šušteršič)

superior Ladislav Lenček CM, nato sta misijonarja pozdravila msgr. Orehar in predsednik ZS g. Božidar Stariha. Misijonar je v nad dveurnim predavanjem razlagal številne slike iz svojega bogatega misijonskega delovanja. Rojaki, ki so napolnili veliko dvorano, so pozorno sledili projiciranim slikam in misijonarjevim komentarjem in ob koncu z navdušenim ploskanjem izrazili hvaležnost in spoštovanje misijonarju, ki že skoraj pol stoletja deluje v misijonih in še sedaj pri 70 letih samostojno vodi obširni misijon, ki ima 7 podružničnih cerkvic. P. Poderžaj je po obisku v Argentini obiskal tudi rojake v Severni Ameriki in Evropi ter Sloveniji.

Blagoslovitev mozaika sv. Cirila in Metoda

V nedeljo 7. julija je msgr. Anton Orehar, ki je ravno obhajal svojo 40-letnico mašništva, blagoslovil v veži Slovenske hiše mozaik slovenskih apostolov sv. Cirila in Metoda, širok 6 metrov in visok 2,60 m. Mozaik je po načrtu akad. slikarja Staneta Kregarja izdelal arh. Jure Vomberger. S tem mozaikom, ki je viden po vsem dvorišču, je zaključeno grajenje Slovenske hiše.

Koncert „Slovenskih mladenk“

Pevski koncert, ki so ga „Slovenske mladenke“ priredile v dvorani Slovenske hiše v soboto 6. julija, je bil razdeljen na 3 dele. Prvi

del („Napevi naših rodov“) je obsegal 12 pesmi v priredbi Bučarja, Adamiča, navzočega Šijanca, Tomca, Simonitija in Gobca. „Ženitvanje v Korotanu“ je bil drugi ciklus: 5 pesmi v priredbi Franceta Marolta in ena v Tomčevi. Oznako ženitovanskih običajev v Korotanu in vsebinsko pesmi je podal g. Frido Beznik. V 3. delu — „Iz zibke slovenske“ smo slišali 8 pesmi v priredbi Bučarja, Tomca, Deva, Šijanca, Marolta in dirigentke zboru ga Anke Savelli Gaserjeve. Zbor je s tenkočutno in prefinjeno interpretacijo domačih pesmi osvojil publiko, ki je napolnila véliko dvorano. „Mladenke“ in dirigentka, ki so nastopile v narodnih nošah, so bile deležne dolgotrajnega ploskanja.

Podelitev poljskega odlikovanja dr. T. Debeljaku

12. julija je član emigracijske vlade v Londonu general Waclaw Jacyna izročil dr. Tinetu Debeljaku eno najvišjih poljskih odlikovanj: oficirski križ reda Poloniae restitutaе.

V prostorih Slovenske hiše so se k slavnosti zbrali predstavniki slovenskih ustanov. Minister general Jacyna je ob podelitvi odlikovanja poudaril zasluge dr. Debeljaka za širjenje poljske kulture z odličnim prevajanjem vrhunskih literarnih stvaritev v poeziji in prozi iz poljščine v slovenščino. Odlikovancu sta šestitala predsednik NO g. Miloš Stare in delegat za slovensko dušno pastirstvo msgr. Anton Orehar.

Igra „Na razpotju“

Carapachayska dramatska skupina je 6. in 7. julija pod vodstvom režiserja Janeza Tršana uprizorila v Slovenskem domu v Carapachayu ljudsko igro v 4 dejanjih „Na razpotju.“ Posestnika Janeza Klančarja je igral Janez Škulj, njegovo ženo Tono Rozka Klemenčič, Minko, njuno hči, Marta Korošec, abiturienta Franceta Peter Bonin, Anico Mimi Samsa, njeno mater Mano Dolencevo Mici Korošec, potovko Katro Marica Klemen, piskroveza Pepeta Franci Žnidar, deklo Franco pa Anica Klemen. Igralci so se dobro vživeli v svoje vloge in igra je bila obakrat dobro obiskana. V nedeljo, 11. avgusta, so igro ponovili tudi v Hladnikovem domu v Slovenski vasi.

M'adinski dan v San Martinu

V nedeljo 21. julija je sanmartinska mladina priredila mladinski dan. Od 8 do pol 12 je bilo tekmovanje v odbojki, nato maša v Slovenskem domu in od 14 do 19 spet odbojka.

Po končanih tekmah je bil prosvetni program. Ta je obsegal nagovor krajevnih predsednikov SFZ in SDO Lojzeta Sterle in Mojce Oberžan, ritmično vajo deklet, ki jo je naštudirala Darinka Zorec, deklamacije naraščajnic, petje dekliškega terceta in nastop Sanmartinskega dekliškega okteta pod vodstvom g. Borisa Pavšerja.

Mladinske dneve prirede vsako leto vsi krajevni domovi.

Slomškova
zlata zrna

Vsakemu stanu je Bog dal svojo trdoto in svojo lepoto, svojo žalost in svoje veselje. Vsak za svoje zahvali Boga in bodi zadovoljen!

Kdor male nadloge ne potrpi, si često še večje težave naloži.

Dostikrat v malem zamuda
naredi veliko truda.

Kdor pridno dela in lakomen ni, lahko brez vsega bogastva živi.

Tam, kjer glad mori lenuha,
najde pridni dosti kruha.

Kdor košček kruha zametuje,
drobtine večkrat poiskuje.

Kakor se drugim posoji, tako se vedno nam vračuje.

Stori le, kar te pamet uči,
in ne porajtaj na druge ljudi,

Sveta vera bodi vam luč,
materni jezik bodi vam ključ
do zveličavne narodne omike!

NOVICE IZ

SLOVENIJE

Diamantna maša g. Jožeta Demšarja

7. julija je cerkvi sv. Petra v Ljubljani obhajal 75-letnico mašništva 97-letni g. Jože Demšar, najstarejši slovenski duhovnik. Svoj diamantni mašniški jubilej je slavljenec obhajal obdan od številnih svojih učenk in učencev, 135 narodnih noš in ogromne množice ljudstva.

Pred slovesno mašo sta jubilantu čestitala učiteljica iz nekdanjega uršulinskega učiteljskega in domači župnik Melhior Golob.

G. Demšar se je rodil 15. marca 1877 v škofji Loki, klasično gimnazijo in bogoslovje je študiral v Ljubljani, po posvečenju je bil kaplan v Kočevju, nato prefekt v Alojzijevišču in kasneje v zavodu sv. Stanislava v šentvidu in profesor na škofijski gimnaziji, na Dunaju je doktoriral iz teologije, od 1914 do 1932 bil profesor verouka na ljubljanskem učiteljskem, od 1920 predavatelj pedagogike in katehetike na teološki fakulteti in 12 let ravnatelj uršulinskega učiteljskega v Ljubljani. L. 1932 se je upokojil. V šempetrsko župnijo je prišel pred 60 leti in še zmeraj pomaga v cerkvi.

Papež je slavljenecu poslal brzojavko: Sveti oče čast duh. Josipu Demšarju. Visoko cenimo njegovo 70-letno duhovniško službo in prosimo Boga, naj mu da obilno plačilo. Z veseljem mu podeljujemo apostolski blagoslov.

Jubilant je ob koncu slavja dejal: „Življenje je kratko pa tudi lepo, če je odraz božje lepote in dobrote. Treba je živeti po pameti in veri...“

Teološka fakulteta v Ljubljani

Na plenarni seji fakultetnega sveta je bil za dekana ponovno izvoljen *dr. Marijan Smolk*; za prodekana pa sta bila izvoljena: *dr. Franc Perko* za Ljubljano in *dr. Stanko Ojnik* za Maribor.

Odpovedali so se svojim župnijam

Janez Ambrožič, župnik na Breznici; *Franc Dolžan*, župnik v Robu; *Franc Dular*, župnik v Starem trgu ob Kolpi; *Franc Hiti*, župnik v Begunjah na Gorenjskem; *prof. Stanko Jeglič*, župnik v Predvoru; *Janez Kokalj*, župnik v Radovljici; *Pavel Kržišnik*, župnik v Žireh; *prof. Anton Moder*, župnik na Dobravi; *Viktor Schweiger*, župnik v Rovtah; *Ivan Sitar*, župnik na Brezovici; *Martin Tavčar*, župnik v Gorjah.

Za župnike so bili imenovani

Franc Dolžan za Rovte; *Franc Dular* za Brezovico; *Anton Golob* za Dobrovo; *Janez Kokalj* za Kočevje; *Ludovik Kuhar* za Trebelno; *Anton Jakoš* za Žužemberk; *Pavel Kržišnik* za Črni vrh nad Polhovim gradcem; *Viktor Schweiger* za Trboje; *Ivan Sitar* za Nevlje.

Za župnijske upravitelje so bili imenovani

Florijan Božnar za Žiri; *Marko Burger* za Dobovec; *Vinko Dragoš* za šentlovrenc; *Jože Drolc* za Stari cerkev; *Martin Erhlavec* za Begunje na Gorenjskem; *Janez Kebe* za Stari trg ob Kolpi; *Jože Klun* za

Breznico; *Martin Kočever* za Predvor; *Pavel Krt* za Tržič-Bistrico; *Franc Maček* za Prečno; *Janez Modic* za Rob; *Jože Pacek* za Čatež ob Savi; *Nikolaj Štolcar* za Gorje; *Franc Škulj* za Dobropolje-Videm; *Franc Tunkelj* za Radovljico.

Za soupravitelje župnij so bili imenovani

Janez Kebe, upravitelj v Starem trgu ob Kolpi, za Spodnji log in Nemško loko; *Janez Kokalj*, župnik v Kočevju, za Koprivnik pri Kočevju, Stari log, Mozelj in Toplo reber; *Jože Lap*, upravitelj v Novem mestu — Kapitelj, za Belo cerkev; *Franc Šifrar*, upravitelj na Suhem, za Radovljico.

Za kaplane so bili imenovani

Alojzij Snoj za nadškofijskega tajnika in kaplana; *Jože Ovniček* za Domžale; *Alojzij Rajk* za Moravče; *Andrej Svete* za Tržič; *Stanislav Škufca* za Mengeš; *Ciril Tomc* za Ljubljano-Koseze; *Jože Vrtovšek* za Komendo; *Dragan Adam* za stolnega vikarja in kaplana v Ljubljani; *Anton Faidiga* za Selca; *Anton Ferlič* za Stari trg pri Ložu; *Milan Grden* za Kočevje; *Janez Grilj* za Kranj; *Jurij Ivanušič* za Vrhniko; *Avgust Klobčar* za šenčur; *Rafael Kralj* za Črnuče; *Jože Miklavčič* za Črnomelj; *Janez Miklič* za Ljubljano-Sv. Peter; *Franc Milavec* za Ljubljano-Polje; *Janez Oberstar* za Novo mesto-Kapitelj; *Janez Pogačnik* za škofjo Loko; *Jože Razinger* za Velike Lašče; *Franc Šuštar* za Ljub-

Ljano-Moste; *Anton Trpin* za šentjernej; *Srečko Turk* za Dolenjske Toplice.

Župnik Ciril Zajec — umrl

Dne 19. junija 1974 je umrl v šentvidu pri Stični Ciril Zajec, župnik v pokoju. Rodil se je 4. julija 1905 v župniji Višnja gora. Posvečen je bil 5. julija 1931. Kaplanoval je v Trziču, Borovnici in v Rovtah ter v Boštanju. Pet let je bil ekspozit v Konjišici. Od tu so ga Nemci izselili z verniki vred v Nemčijo, kjer je veliko trpel vso okupacijo. Pometal je ulice po Münchenu in doživel tudi strahotno bombardiranje Dresdena, kjer zanj ni bilo prostora v zaklonišču. Vrnil se je zrahljanih živcev. Deset let je upravljal župnijo Škocjan pri Turjaku, nato enajst let župnijo Ambrus. Pogreba se je udeležilo v šentvidu s pomožnim škofom še okoli 40 duhovnikov in zelo veliko vernikov.

41 slovenskih novomašnikov

Na praznik prvakov apostolov Petra in Pavla je bilo v vseh treh slovenskih škofijah posvečenih 39 novomašnikov. Dva pa je posvetil celovški škof *Koestner*. Čeprav je bila sobota v civilnem življenju delovni dan, so bile stolne cerkve povsod polne.

Mariborski škof Držečnik je letos posvetil osemnajst novomašnikov. *Ljubljanski nadškof Pogačnik* je posvetil šestnajst novomašnikov. *Škof Slovenskega Primorja, dr. Janez Jenko*, pa pet novomašnikov.

Novomašniki izhajajo iz družin:

kmečke 24, delavske 8, delavsko-kmečke 4, obrtniške 1, uslužbenske 4.

Nove maše v ljubljanski nadškofiji

Bohinjska Bistrica: Janez Šilar; *Cerklje na Gorenjskem*: Janez Petrič; *Leše na Gorenjskem*: Jože Razinger; *Ljubljana-Sv. Jakob*: Nace Potočnik; *Mengeš*: Anton Kompare; *Planina pri Rakeku*: Stanislav Matičič; *Metlika*: Jernej Nemanič; *Pojane nad Škofjo Loko*: Jože Dolenc; *Ribnica*: Jože Grebenc, Janez Pucelj in Jože Mate; *Stari trg pri Ložu*: Peter Kvaternik; *Štanga pri Litiji*: Janez Juhant; *Šentjošt nad Horjulom*: Jože Tominc.

Zlati in srebrni jubileji

50. obletnico duhovniške službe je v Ljubljani praznoval le skladataelj *Alozij Mav*; v mariborski škofiji pa: *dr. Jakob Aleksič*, *Alojz Osterc*, *Franc Babšek*, *Ivan Jerič*, *Stanko Lah*, *Drago Oberžan* in *Anton Ravšl*.

25. obletnico duhovništva so v koprski administraturi praznovali štirje duhovniki, v ljubljanski le dva, ki sta bila posvečena v Argentini: *Lovše in Novak*, v mariborski pa doma *Ivan Smrekar*, v Rimu pa *Maksimilijan Jezernik*.

Potres v Sloveniji

Potres, ki je v večernih urah 20. junija stresel bližnjo in daljnjo okolico Celja, je zlasti pustošil po revnih predelih Kozjanskega. Zelo so prizadete župnijske cerkve v Zibiki, v Žusnu, na Ponikvi, Marija Štirje, Sv. Vid pri Grobelskem, Sv. Peter na Medvedovem selu in še drugje.

KJE**JE****KAJ**

DUHOVNO ŽIVLJENJE

UVODNIK	Ob evharističnem kongresu v Salti	513
IZ ŽIVLJENJA CERKVE	Pavel VI.: Obraz naše Matere	514
	Škof dr. Janez Jenko: Naš položaj in naše možnosti	517
	Češkoslovaški kard. Štefan Trochta — umrl	529
	Sv. Vincencij Pavelski	535
SODOBNA VPRAŠANJA	Človeški problemi tehničnega napredka	532
	Ekumensko gibanje	538
RAZNO	Škof Slomšek uči	525
	Pismo Duhovnemu življenju	526
	Molitev človeka s premajhno plačo	531
	Slomšek: štiri visoke šole	542
	Nevoščljivost	543
	Kaj pravite?	545
	Slomškova zlata zrna	572
V DRUŽINI	Verska vzgoja	549
	Zakon, skrivnost zavita v ljubezen	550
ZA MLADINO	In sedaj naprej v življenju	552
	Vedeti moraš	555
	Greš, Jezus, z menoj?	556
ROMAN	Hudičev advokat	557
NOVICE	Svetovne novice	565
	Med nami v Argentini	567
	Novice iz Slovenije	573

Leto XLI
Številka 9

September 1974
Setiembre Nº 9

„Duhovno življenje“

KANADA: Ivan Marn, 131, Treeview Drive, Toronto 14,

je slovenski verski mesečnik, ki ga izdaja konzorcij (msgr. Anton Orehar); urejuje uredniški odbor.

Editor responsable: msgr. Antonio Orehar, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

Registro de la Propiedad Intelectual No. 843.966.

Tiska Vilko s. r. l., Estados Unidos 425, Buenos Aires, Argentina.

Poverjeniki:

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA: Rev. Julij Slapšak, 6019 Glass Ave., Cleveland, Ohio 44103, USA.

Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA.
Ontario, Canada.

TRST: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia.

ITALIJA: Zora Piščanec, Riva Piazzutta 18, Gorizia, Italia.

AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

Naročnina:

Celotna naročnina v Argentini in obmejnih državah je zaradi sedanjih gospodarskih razmer s 1. avgustom zvišana na 126.— pesov. Vse naročnike, posebej pa še tiste, ki so letošnjo naročnino že plačali, prosimo, da prispevajo v tiskovni sklad: v ZDA in Kanadi 9 dolarjev; v Avstriji 160 šillingov; v Italiji 3.500 lir; drugje protivrednost dolarja.

Denarna nakazila na naslov:

Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina.

NASLOVNA STRAN „Duhovnega življenja in „Božjih stezic“: arh. Jure Vombergar; stalna zaglavja: Stare Snoj.

